

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता, पद, जटा, घन पाठः

6.1 षष्ठकाण्डे प्रथमः प्रश्नः - सोममन्त्रब्राह्मणनिरूपणं

Contents

1	TS 6.1.1.1	7
2	TS 6.1.1.2	8
3	TS 6.1.1.3	9
4	TS 6.1.1.4	9
5	TS 6.1.1.5	10
6	TS 6.1.1.6	11
7	TS 6.1.1.7	12
8	TS 6.1.1.8	13
9	TS 6.1.1.9	14
10	TS 6.1.2.1	15
11	TS 6.1.2.2	16
12	TS 6.1.2.3	17
13	TS 6.1.2.4	17

14	TS 6.1.2.5	18
15	TS 6.1.2.6	19
16	TS 6.1.2.7	20
17	TS 6.1.3.1	21
18	TS 6.1.3.2	22
19	TS 6.1.3.3	23
20	TS 6.1.3.4	24
21	TS 6.1.3.5	25
22	TS 6.1.3.6	26
23	TS 6.1.3.7	26
24	TS 6.1.3.8	27
25	TS 6.1.4.1	28
26	TS 6.1.4.2	29
27	TS 6.1.4.3	30

28	TS 6.1.4.4	31
29	TS 6.1.4.5	32
30	TS 6.1.4.6	33
31	TS 6.1.4.7	33
32	TS 6.1.4.8	34
33	TS 6.1.4.9	35
34	TS 6.1.5.1	36
35	TS 6.1.5.2	37
36	TS 6.1.5.3	37
37	TS 6.1.5.4	38
38	TS 6.1.5.5	39
39	TS 6.1.6.1	40
40	TS 6.1.6.2	41
41	TS 6.1.6.3	42

42	TS 6.1.6.4	43
43	TS 6.1.6.5	44
44	TS 6.1.6.6	45
45	TS 6.1.6.7	46
46	TS 6.1.7.1	47
47	TS 6.1.7.2	48
48	TS 6.1.7.3	48
49	TS 6.1.7.4	49
50	TS 6.1.7.5	50
51	TS 6.1.7.6	51
52	TS 6.1.7.7	52
53	TS 6.1.7.8	53
54	TS 6.1.8.1	53
55	TS 6.1.8.2	54

56	TS 6.1.8.3	55
57	TS 6.1.8.4	56
58	TS 6.1.8.5	57
59	TS 6.1.9.1	58
60	TS 6.1.9.2	59
61	TS 6.1.9.3	60
62	TS 6.1.9.4	60
63	TS 6.1.9.5	61
64	TS 6.1.9.6	62
65	TS 6.1.9.7	63
66	TS 6.1.10.1	64
67	TS 6.1.10.2	65
68	TS 6.1.10.3	66
69	TS 6.1.10.4	66

70	TS 6.1.10.5	67
71	TS 6.1.11.1	68
72	TS 6.1.11.2	69
73	TS 6.1.11.3	70
74	TS 6.1.11.4	71
75	TS 6.1.11.5	71
76	TS 6.1.11.6	72

1 TS 6.1.1.1

TS 6.1.1.1

Samhita Paata

प्राचीनव॑शं करोति देवमनु॑ष्या दि॒शो व्य॑भजन्त॒ प्राचीं॑ दे॒वा दक्षि॑णा पि॒तरः प्र॑तीचीं॑ मनु॑ष्या उदी॑चीः
रु॒द्रा यत् प्रा॑चीनव॑शं क॒रोति॑ दे॒वलोक॑मे॒व तद्-यज॑मान उ॒पाव॑र्तते परि॑ श्रयत्यन्त॒र॒हितो॑ हि दे॒वलोक॑ो
मनु॑ष्यलो॒का-न्नास्मा॑ल्लो॒काथ॑ स्वे॒तव्य॑मि॒वेत्याहुः॑ को हि तद्-वे॒दु यद्-य॒मुष्मि॑ल्लो॒केऽस्ति॑ वा न वेति॑
दि॒क्ष्वती॑ का॒शान् करो॑ - []

Pada Paata

प्राचीनव॑शमिति॑ प्राचीन॑ - व॑शम् । करोति॑ । दे॒वमनु॑ष्या इति॑ दे॒व - मनु॑ष्याः । दि॒शः । वीति॑
। अ॒भज॑न्त । प्राची॑म् । दे॒वाः । दक्षि॑णा । पि॒तरः । प्र॑तीची॑म् । मनु॑ष्याः । उदी॑चीम् । रु॒द्राः
। यत् । प्राचीनव॑शमिति॑ प्राचीन॑ - व॑शम् । करोति॑ । दे॒वलोक॑मिति॑ दे॒व - लोक॑म् । ए॒व ।
तत् । यज॑मानः । उ॒पाव॑र्तते इत्यु॑प - आ॒व॑र्तते । प॒रीति॑ । श्रय॑ति । अ॒न्तर॑, हि॒त इत्यन्तः॑ -
हि॒तः । हि । दे॒वलोक॑ इति॑ दे॒व - लोकः॑ । मनु॑ष्यलो॒कादिति॑ मनु॑ष्य - लोक॑ात् । न । अ॒स्मात्
। लोक॑ात् । स्वे॒तव्य॑मिति॑ सु - ए॒तव्य॑म् । इ॒व । इति॑ । आ॒हुः । कः । हि । तत् । वेद॑ ।
यदि॑ । अ॒मुष्मि॑न् । लोक॑े । अ॒स्ति॑ । वा । न । वा । इति॑ । दि॒क्षु । अ॒तीका॑शान् । करोति॑ ।

2 TS 6.1.1.2

TS 6.1.1.2

Samhita Paata

-त्युभयोर्लोकयो-रुभिजित्यै केशश्मश्रु वपते नखानि नि कृन्तते मृता वा एषा त्वग्मेद्ध्या यत्
केशश्मश्रु मृतामेव त्वचम-मेद्ध्यामपहत्यं यज्ञियो भूत्वा मेधमुपैत्यङ्गिरसः सुवर्गं लोकं यन्तोऽप्सु
दीक्षातपसी प्रावेशयन्प्सु स्नाति साक्षादेव दीक्षातपसी अव रुन्धे तीर्थे स्नाति तीर्थे हि ते तां
प्रावेशयन् तीर्थे स्नाति - []

Pada Paata

उभयोः । लोकयोः । अभिजित्या इत्यभि - जित्यै । केशश्मश्रुतिं केश-श्मश्रु । वपते ।
नखानि । नीतिं । कृन्तते । मृता । वै । एषा । त्वक् । अमेद्ध्या । यत् । केशश्मश्रुतिं
केश - श्मश्रु । मृताम् । एव । त्वचम् । अमेद्ध्याम् । अपहत्येत्यप-हत्यं । यज्ञियः ।
भूत्वा । मेधम् । उपेति । एति । अङ्गिरसः । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् । यन्तः
। अप्स्वित्यप्-सु । दीक्षातपसी इति दीक्षा-तपसी । प्रेतिं । अवेशयन् । अप्स्वित्यप्-सु ।
स्नाति । साक्षादिति स - अक्षात् । एव । दीक्षातपसी इति दीक्षा - तपसी । अवेति । रुन्धे
। तीर्थे । स्नाति । तीर्थे । हि । ते । ताम् । प्रेतिं । अवेशयन् । तीर्थे । स्नाति ।

3 TS 6.1.1.3

TS 6.1.1.3

Samhita Paata

ती॒र्थमे॒व सं॒मा॒नानां॑ भवत्यु॒पोऽश्ना॒त्यन्तर॑ ए॒व मे॒द्व्यो भ॒वति॑ वास॑सा दीक्षयति सौ॒म्यं वै क्षौमं॑
दे॒वत॑या सोम॑मेष दे॒वता॒मुपै॑ति यो दीक्ष॑ते सोम॑स्य त॒नूर॑सि त॒नुवं मे पा॒हीत्या॑ह स्वा॒मे॒व दे॒वता॒मुपै॑त्यथो
आ॒शिष॑मे॒वैता॒मा शा॑स्ते ऽग्ने॒स्तूषा॒धानं॑ वा॒योवा॑त॒पानं॑ पि॒तृणां॑ नी॒विरोष॑धीनां प्रघा॒त - []

Pada Paata

ती॒र्थम् । ए॒व । सं॒मा॒नाना॑म् । भ॒वति॑ । अ॒पः । अ॒श्ना॒ति । अ॒न्तर॑तः । ए॒व । मे॒द्व्यः ।
भ॒वति॑ । वास॑सा । दी॒क्षय॑ति । सौ॒म्यम् । वै । क्षौ॒मम् । दे॒वत॑या । सोम॑म् । ए॒षः । दे॒वता॑म्
। उ॒पेति॑ । ए॒ति । यः । दीक्ष॑ते । सोम॑स्य । त॒नूः । अ॒सि । त॒नुव॑म् । मे । पा॒हि ।
इति॑ । आ॒ह । स्वा॒म् । ए॒व । दे॒वता॑म् । उ॒पेति॑ । ए॒ति । अथो॒ इति॑ । आ॒शिष॑मित्या॑ -
शिष॑म् । ए॒व । ए॒ताम् । ए॒ति । शा॑स्ते । अ॒ग्नेः । तूषा॒धान॑मिति॑ तूष - आ॒धान॑म् । वा॒योः
। वा॒त॒पान॑मिति॑ वा॒त॒पान॑म् । पि॒तृणा॑म् । नी॒विः । ओष॑धीनाम् । प्र॒घा॒त इति॑ प्र - घा॒तः ।

4 TS 6.1.1.4

TS 6.1.1.4

Samhita Paata

आ॒दि॒त्यानां॑ प्रा॒चीन॑ता॒नो वि॒श्वेषां॑ दे॒वाना॑मोतु नक्ष॑त्राणा-मतीका॒शास्त॑द्वा ए॒तथ् सर्व॑ दे॒वत्यं॑ यद्-वा॒सो
यद्-वा॒ससा॑ दी॒क्षय॑ति सर्वा॑भिरे॒वैनं॑ दे॒वता॑भि-दी॒क्षय॑ति ब॒हिःप्रा॑णो वै म॒नुष्य॑स्त-स्या॒शनं॑ प्रा॒णोऽश्ना॑ति
सप्रा॑ण ए॒व दी॑क्षत आ॒शितो॑ भवति या॒वाने॑वा॒स्य प्रा॑णस्तेन॑ सह मे॒धमु॑पैति घृ॒तं दे॒वानां॑ मस्तु॑ पित॒ृणां
निष्प॑कं म॒नुष्या॑णां तद्वा - []

Pada Paata

आ॒दि॒त्याना॑म् । प्रा॒चीन॑ता॒न इति॑ प्राचीन - ता॒नः । वि॒श्वेषा॑म् । दे॒वाना॑म् । ओतुः । नक्ष॑त्राणाम्
। अ॒तीका॑शाः । तत् । वै । ए॒तत् । सर्व॑दे॒वत्य॑मिति॑ सर्व - दे॒वत्य॑म् । यत् । वा॒सः । यत्
। वा॒ससा॑ । दी॒क्षय॑ति । सर्वा॑भिः । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वता॑भिः । दी॒क्षय॑ति । ब॒हिःप्रा॑ण इति॑
ब॒हिः - प्रा॑णः । वै । म॒नुष्यः । तस्य॑ । अ॒शनम् । प्रा॑ण इति॑ प्र - अ॒नः । अ॒श्नाति॑ । सप्रा॑ण
इति॑ स - प्रा॑णः । ए॒व । दी॑क्षते । आ॒शितः । भ॒वति॑ । या॒वान् । ए॒व । अ॒स्य । प्रा॑ण इति॑
प्र - अ॒नः । तेन॑ । सह॑ । मे॒धम् । उपे॑ति । ए॒ति । घृ॒तम् । दे॒वाना॑म् । मस्तु॑ । पि॒तॄणा॑म्
। निष्प॑कमिति॑ निः - प॒कम् । म॒नुष्या॑णाम् । तत् । वै ।

5 TS 6.1.1.5

TS 6.1.1.5

Samhita Paata

ए॒तथ् सर्व॑दे॒वत्यं॑ यन्न॒वनी॑तं यन्न॒वनी॑तेनाभ्य॒ङ्गे सर्वा॑ ए॒व दे॒वताः॑ प्रीणा॑ति प्रच्यु॑तो वा ए॒षोऽस्मा॑ल्लो॒काद॑ग॒तो
दे॒वलो॒कं यो दी॑क्षितो॑ ऽन्त॒रेव॑ न॒वनी॑तं तस्मा॑-न्न॒वनी॑तेनाभ्य॒ङ्गे ऽनु॒लोमं॑ यजु॑षा व्यावृ॑त्त्या इन्द्रो॑ वृ॒त्रम॑हन्

तस्य॑ क॒नीनि॑का॒ परा॑ऽप॒तत् तदा॑ञ्जन॒म-भ॒व॒द्यदा॑ङ्के चक्षु॑रे॒व भ्रातृ॑व्यस्य वृ॒ङ्के दक्षि॑णं॒ पूर्व॑माऽङ्के - []

Pada Paata

ए॒तत् । स॒र्वदे॒व॒त्यमि॑ति॒ सर्व॑ - दे॒व॒त्यम् । यत् । न॒वंनी॑त॒मिति॑ न॒वं - नी॒तम् । यत् । न॒वंनी॑ते॒नेति॑ न॒वं - नी॒तेन॑ । अ॒भ्यङ्क॑ इत्य॑भि - अ॒ङ्के । सर्वाः॑ । ए॒व । दे॒वताः॑ । प्री॒णाति॑ । प्र॒च्युत॑ इति॒ प्र - च्यु॑तः । वै । ए॒षः । अ॒स्मात् । लो॒कात् । अ॒गतः॑ । दे॒वल॑ोकमि॒ति दे॒व - लो॒कम् । यः । दी॒क्षितः॑ । अ॒न्तरा॑ । इ॒व । न॒वंनी॑त॒मिति॑ न॒वं - नी॒तम् । तस्मा॑त् । न॒वंनी॑ते॒नेति॑ न॒वं - नी॒तेन॑ । अ॒भीति॑ । अ॒ङ्के । अ॒नुलो॑ममि॒त्यनु॑ - लो॒मम् । यजु॑षा । व्यावृ॑त्त्या इति॒ वि - आ॒वृत्त्यै॑ । इन्द्रः॑ । वृ॒त्रम् । अ॒ह॒न् । तस्य॑ । क॒नीनि॑का । परे॑ति । अ॒प॒तत् । तत् । आ॒ञ्जन॑मित्या॒-अ॒ञ्जनम्॑ । अ॒भ॒व॒त् । यत् । आ॒ङ्क॑ इत्या॑ - अ॒ङ्के । चक्षुः॑ । ए॒व । भ्रातृ॑व्यस्य । वृ॒ङ्के । दक्षि॑णम् । पूर्व॑म् । ए॒ति । अ॒ङ्के ।

6 TS 6.1.1.6

TS 6.1.1.6

Samhita Paata

स॒व्यः॑ हि पूर्वं॑ म॒नुष्या॑ आ॒ञ्जते॑ न नि धा॑वते नी॒व हि म॑नुष्या॑ धा॒वन्ते॑ पञ्च कृ॒त्व आऽङ्के॑ पञ्चा॑क्षरा प॒ङ्क्तिः॑ पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञमे॒वाव॑ रु॒न्धे परि॑मित॒माङ्के॑ ऽप॒रि॒मितः॑ हि म॑नुष्या॑ आ॒ञ्जते॑ स॒तूल॑याऽऽङ्के॑- ऽप॒तूल॑या हि म॑नुष्या॑ आ॒ञ्जते॑ व्यावृ॑त्त्यै यद॒प॒तूल॑याञ्जी॒त वज्रं॑ इ॒व स्या॑त् स॒तूल॑याऽऽङ्के॑ मि॒त्र॒त्वाये॑ - []

Pada Paata

सुव्यम् । हि । पूर्वम् । मनुष्याः । आञ्जत इत्या - अञ्जते । न । नीति । धावते । नीति
 । इव । हि । मनुष्याः । धावन्ते । पञ्च । कृत्वः । एति । अङ्गे । पञ्चाक्षरेति पञ्च-अक्षरा
 । पङ्क्तिः । पाङ्क्तः । यज्ञः । यज्ञम् । एव । अवेति । रुन्धे । परिमितमिति परि - मितम्
 । एति । अङ्गे । अपरिमितमित्यपरि - मितम् । हि । मनुष्याः । आञ्जत इत्या - अञ्जते ।
 सतूलयेति स-तूल्या । एति । अङ्गे । अपतूलयेत्यप-तूल्या । हि । मनुष्याः । आञ्जत इत्या -
 अञ्जते । व्यावृत्त्या इति वि - आवृत्त्यै । यत् । अपतूलयेत्यप - तूल्या । आञ्जीतेत्या - अञ्जीत
 । वज्रः । इव । स्यात् । सतूलयेति स - तूल्या । एति । अङ्गे । मित्रत्वायेति मित्र - त्वाय ।

7 TS 6.1.1.7**TS 6.1.1.7****Samhita Paata**

-न्द्रो वृत्रमहन्त्सोऽ(1)पौऽ(1)भ्य-प्रियत् तासां यन्मेद्व्यं यज्ञियः सदेवमासीत् तदुपोदक्रामत् ते
 दुर्भा अभवन्. यदभपुञ्जीलैः पवयति या एव मेद्व्या यज्ञियाः सदेवा आपस्ताभिरेवैनं पवयति द्वाभ्यां
 पवयत्य-होरात्राभ्यामेवैनं पवयति त्रिभिः पवयति त्रयं इमे लोका एभिरेवैनं लोकैः पवयति पञ्चभिः
 - []

Pada Paata

इन्द्रः । वृत्रम् । अ॒ह॒न् । सः । अ॒पः । अ॒भी॒ति॑ । अ॒म्रि॒य॒त् । ता॒सा॑म् । यत् । मे॒द्व्य॑म् ।
 य॒ज्ञि॒य॑म् । स॒दे॒व॒मि॒ति॒ स - दे॒व॒म् । आ॒सी॒त् । तत् । अ॒प॑ । उ॒दि॒ति॑ । अ॒क्रा॒म॒त् । ते । दु॒र्भाः
 । अ॒भ॒व॒न् । यत् । दु॒र्भ॒पु॒ञ्जी॒लै॒रि॒ति॑ दर्भ - पु॒ञ्जी॒लैः । प॒व॒य॑ति । याः । ए॒व । मे॒द्व्याः॑ । य॒ज्ञि॒याः॑
 । स॒दे॒वा इति॑ स - दे॒वाः । आ॒प॑ः । ता॒भिः । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॑ति । द्वा॒भ्या॑म् । प॒व॒य॑ति
 । अ॒हो॒रा॒त्रा॒भ्या॒मि॒त्य॑हः-रा॒त्रा॒भ्या॑म् । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॑ति । त्रि॒भि॒रि॒ति॑ त्रि - भिः । प॒व॒य॑ति
 । त्र॒यः । इ॒मे । लो॒काः । ए॒भिः । ए॒व । ए॒न॒म् । लो॒कैः । प॒व॒य॑ति । प॒ञ्च॒भि॒रि॒ति॑ प॒ञ्च - भिः ।

8 TS 6.1.1.8

TS 6.1.1.8

Samhita Paata

प॒व॒य॑ति प॒ञ्चाक्ष॑रा प॒ङ्क्तिः॑ पा॒ङ्क्तो॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञायै॑वैनं प॒व॒य॑ति ष॒ड्भिः॑ प॒व॒य॑ति ष॒ड्वा ऋ॒त॒व॑ ऋ॒तु॒भि॒रे॒वैनं॑
 प॒व॒य॑ति स॒प्त॒भिः॑ प॒व॒य॑ति स॒प्त छ॒न्दा॑श्सि॒ छ॒न्दो॒भि॒रे॒वैनं॑ प॒व॒य॑ति न॒व॒भिः॑ प॒व॒य॑ति न॒व॒ वै पु॒रु॑षे प्रा॒णाः
 स॒प्रा॒ण॒मे॒वैनं॑ प॒व॒य॑त्येक॑विंशत्या प॒व॒य॑ति द॒श ह॒स्त्या॑ अ॒ङ्गु॒ल॒यो द॒श प॒द्या॑ आ॒त्मैक॑विंशो या॒वा॒ने॒व
 पु॒रु॑ष॒स्त॒मप॑रि॒वर्ग॑ - []

Pada Paata

प॒व॒य॑ति । प॒ञ्चाक्ष॑रेति प॒ञ्च - अ॒क्ष॒रा । प॒ङ्क्तिः॑ । पा॒ङ्क्तः॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञाय॑ । ए॒व । ए॒न॒म् ।
 प॒व॒य॑ति । ष॒ड्भि॒रि॒ति॑ षट् - भिः । प॒व॒य॑ति । षट् । वै । ऋ॒त॒व॑ः । ऋ॒तु॒भि॒रि॒त्य॒तु - भिः । ए॒व

। ए॒न॒म् । प॒व॒य॒ति । स॒प्त॒भि॒रिति॑ स॒प्त - भिः॑ । प॒व॒य॒ति । स॒प्त । छ॒न्दा॑ऽसि । छ॒न्दो॑भि॒रिति॑
 छ॒न्दः॑ - भिः॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॒ति । न॒व॒भि॒रिति॑ न॒व - भिः॑ । प॒व॒य॒ति । न॒व । वै
 । पु॒रु॒षे । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । स॒प्रा॒ण॒मिति॑ स॒-प्रा॒ण॒म् । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॒ति ।
 ए॒क॒वि॒श॒त्ये॒त्येक॑-वि॒श॒त्या । प॒व॒य॒ति । द॒श । ह॒स्त्याः॑ । अ॒ङ्गु॒लयः॑ । द॒श । प॒द्माः॑ ।
 आ॒त्मा । ए॒क॒वि॒श॒ इत्ये॒क - वि॒शः॑ । या॒वान् । ए॒व । पु॒रु॒षः । तम् । अ॒प॒रि॒व॒र्ग॒मित्य॑प॒रि
 - व॒र्ग॒म् ।

9 TS 6.1.1.9

TS 6.1.1.9

Samhita Paata

पवयति चित्पतिस्त्वा पुनात्वित्याह मनो वै चित्पतिर्मनसैवैनं पवयति वाक्पतिस्त्वा पुनात्वित्याह
 वाचैवैनं पवयति देवस्त्वा सविता पुनात्वित्याह सवितृप्रसूत एवैनं पवयति तस्य ते पवित्रपते
 पवित्रेण यस्मै कं पुने तच्छेकेयमित्याहऽऽशिषमेवैतामा शास्ते ॥

Pada Paata

प॒व॒य॒ति । चि॒त्प॒ति॒रिति॑ चि॒त् - प॒तिः॑ । त्वा । पु॒ना॒तु । इति॑ । आ॒ह । म॒नः॑ । वै ।
 चि॒त्प॒ति॒रिति॑ चि॒त् - प॒तिः॑ । म॒न॒सा । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॒ति । वा॒क्प॒ति॒रिति॑ वाक् - प॒तिः॑
 । त्वा । पु॒ना॒तु । इति॑ । आ॒ह । वा॒चा । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒व॒य॒ति । दे॒वः॑ । त्वा
 । स॒वि॒ता । पु॒ना॒तु । इति॑ । आ॒ह । स॒वि॒तृ॒प्र॒सू॒त इति॑ स॒वि॒तृ - प्र॒सू॒तः॑ । ए॒व । ए॒न॒म्

। प॒व॒य॒ति॒ । तस्य॑ । ते॒ । प॒वि॒त्र॒प॒त॒ इति॑ पवित्र - प॒ते॒ । प॒वि॒त्रेण॑ । यस्मै॑ । कम् । पु॒ने॒ । तत् । श॒के॒य॒म् । इति॑ । आ॒ह॒ । आ॒शि॒ष॒मि॒त्या॑ - शिष॑म् । ए॒व । ए॒ता॒म् । ए॒ति॑ । शा॒स्ते॒ ॥

10 TS 6.1.2.1

TS 6.1.2.1

Samhita Paata

याव॑न्तो॒ वै दे॒वा य॒ज्ञाया॑पु॒नत॒ त ए॒वाभ॑वन्॒ य ए॒वं वि॒द्वान्॒ य॒ज्ञाय॑ पु॒नी॒ते भ॑व॒त्ये॒व ब॒हिः प॑व॒यित्वाऽन्तः॑
प्र पा॑दयति मनुष्यलो॒क ए॒वैनं॑ पव॒यित्वा॑ पू॒तं दे॒वलो॒कं प्र ण॑य॒त्यदी॑क्षित॒ एक॒याऽऽहु॑त्येत्या॒हुः सु॒वेण॑
चत॑स्रो जुहोति दीक्षित॒त्वाय॑ सु॒चा प॑ञ्चमीं पञ्चा॑क्षरा प॒ङ्क्तिः॑ पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञमे॒वाव॑ रु॒न्ध आ॒कू॑त्यै
प्र॒युजे॑ऽग्रये - []

Pada Paata

याव॑न्तः । वै । दे॒वाः । य॒ज्ञाय॑ । अ॒पु॒नत॑ । ते । ए॒व । अ॒भ॒वन् । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान्
। य॒ज्ञाय॑ । पु॒नी॒ते । भ॑व॒ति । ए॒व । ब॒हिः । प॑व॒यित्वा॑ । अ॒न्तः । प्रे॒तिं । पा॒द॒य॒ति॒ ।
म॒नु॒ष्य॒लो॒क इति॑ मनुष्य - लो॒के । ए॒व । ए॒नम् । प॑व॒यित्वा॑ । पू॒तम् । दे॒वलो॒कमि॑ति दे॒व -
लो॒कम् । प्रे॒तिं । न॒य॒ति॒ । अ॒दी॑क्षितः । ए॒क॒या । आ॒हु॒त्येत्या॑ - हु॒त्या । इति॑ । आ॒हुः ।
सु॒वेण॑ । चत॑स्रः । जुहोति॑ । दी॒क्षित॒त्वाये॑ति दीक्षित-त्वाय॑ । सु॒चा । प॑ञ्चमीम् । पञ्चा॑क्षरेति
पञ्च॑ - अ॒क्षरा॑ । प॒ङ्क्तिः॑ । पा॒ङ्क्तः॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे । आ॒कू॑त्या॒ इत्या॑
- कू॒त्यै । प्र॒युज॑ इति॑ प्र - यु॒जे । अ॒ग्रये॑ ।

11 TS 6.1.2.2

TS 6.1.2.2

Samhita Paata

स्वाहेत्याहाऽऽकूत्या हि पुरुषो यज्ञमभि प्रयुङ्क्ते यजेयेति मेधायै मनसेऽग्नये स्वाहेत्याह मेधया हि
मनसा पुरुषो यज्ञमभिगच्छति सरस्वत्यै पूष्णेऽग्नये स्वाहेत्याह वाग्वै सरस्वती पृथिवी पूषा वाचैव
पृथिव्या यज्ञं प्रयुङ्क्त आपो देवी-बृहती-विश्वशंभुव इत्याह या वै वर्ष्यास्ता - []

Pada Paata

स्वाहा । इति । आह । आकूत्येत्या - कूत्या । हि । पुरुषः । यज्ञम् । अभीति । प्रयुङ्क्त इति
प्र-युङ्क्ते । यजेय । इति । मेधायै । मनसे । अग्नये । स्वाहा । इति । आह । मेधया । हि
। मनसा । पुरुषः । यज्ञम् । अभिगच्छतीत्यभि - गच्छति । सरस्वत्यै । पूष्णे । अग्नये ।
स्वाहा । इति । आह । वाक् । वै । सरस्वती । पृथिवी । पूषा । वाचा । एव । पृथिव्या
। यज्ञम् । प्रेति । युङ्क्ते । आपः । देवीः । बृहतीः । विश्वशंभुव इति विश्व-शंभुवः । इति ।
आह । याः । वै । वर्ष्याः । ताः ।

12 TS 6.1.2.3

TS 6.1.2.3

Samhita Paata

आपो॑ दे॒वी-बृ॒हती-वि॒श्वशं॑भुवो॒ यदे॒तद्-यजु॑र्न ब्रूयाद्-दि॒व्या आपोऽशान्ता॑ इ॒मं लो॒कमा ग॑च्छेयुरापो॑
दे॒वी-बृ॒हती-वि॒श्वशं॑भुव॒ इत्या॑हास्मा ए॒वैना॑ लो॒काय॑ शमयति॒ तस्मा॑च्छान्ता॒ इ॒मं लो॒कमा ग॑च्छन्ति॒
द्यावा॑पृथि॒वी इत्या॑ह॒ द्यावा॑पृथि॒व्योर्हि य॒ज्ञ उ॒र्वन्तरि॑क्ष-मि॒त्याहान्तरि॑क्षे॒ हि य॒ज्ञो बृ॒हस्पति॑र्नो ह॒विषा॑
वृधा॒त्वि - []

Pada Paata

आपः । दे॒वीः । बृ॒हतीः । वि॒श्वशं॑भुव॒ इति॑ वि॒श्व - शं॑भुवः । यत् । ए॒तत् । यजुः । न ।
ब्रूयात् । दि॒व्याः । आपः । अशान्ताः । इ॒मम् । लो॒कम् । ए॒ति । ग॒च्छेयुः । आपः ।
दे॒वीः । बृ॒हतीः । वि॒श्वशं॑भुव॒ इति॑ वि॒श्व-शं॑भुवः । इति॑ । आ॒ह । अ॒स्मै । ए॒व । ए॒नाः ।
लो॒काय॑ । शम॒यति॑ । तस्मा॑त् । शान्ताः । इ॒मम् । लो॒कम् । ए॒ति । ग॒च्छन्ति॑ । द्यावा॑पृथि॒वी
इति॑ द्यावा॑-पृथि॒वी । इति॑ । आ॒ह । द्यावा॑पृथि॒व्योरिति॑ द्यावा॑-पृथि॒व्योः । हि । य॒ज्ञः । उ॒रु
। अ॒न्तरि॑क्षम् । इति॑ । आ॒ह । अ॒न्तरि॑क्षे । हि । य॒ज्ञः । बृ॒हस्पतिः॑ । नः । ह॒विषा॑ । वृधा॒तु ।

13 TS 6.1.2.4

TS 6.1.2.4

Samhita Paata

-त्याह॑ ब्रह्म॑ वै दे॒वानां॑ बृह॒स्पति॑-ब्रह्म॑णै॒वास्मै॑ य॒ज्ञम॑व॒ रुन्धे॑ यद्- ब्रू॒याद्-वि॑धेरिति॑ य॒ज्ञस्था॑णुमृच्छेद्-
वृधा॑त्वित्याह॑ य॒ज्ञस्था॑णुमे॒व परि॑ वृ॒णक्ति॑ प्र॒जाप॑ति-य॒ज्ञम॑सृजत् सोऽस्मा॑त् सृष्टः॑ परा॑डैथ॒ स प्र
यजु॑र॒ल्लीना॑त् प्र साम॑ तमृ॒गुद॑यच्छद्-यद्गु॒दय॑च्छत् तदौ॑द्-ग्रह॑णस्यौद्-ग्रह॑ण॒त्व मृ॒चा - []

Pada Paata

इति॑ । आ॒ह । ब्रह्म॑ । वै । दे॒वाना॑म् । बृह॒स्पतिः॑ । ब्रह्म॑णा । ए॒व । अ॒स्मै । य॒ज्ञम् । अवे॑ति
। रुन्धे॑ । यत् । ब्रू॒यात् । वि॑धेः । इति॑ । य॒ज्ञस्था॑णुमिति॑ य॒ज्ञ - स्था॑णुम् । ऋ॒च्छेत् । वृधा॑तु
। इति॑ । आ॒ह । य॒ज्ञस्था॑णुमिति॑ य॒ज्ञ - स्था॑णुम् । ए॒व । परी॑ति । वृ॒णक्ति॑ । प्र॒जाप॑तिरिति॑
प्र॒जा - प॑तिः । य॒ज्ञम् । अ॒सृज॑त् । सः । अ॒स्मात् । सृष्टः॑ । परा॑ड् । ऐत् । सः । प्रेति॑
। यजुः॑ । अ॒ल्लीना॑त् । प्रेति॑ । साम॑ । तम् । ऋक् । उ॒दिति॑ । अ॒यच्छ॑त् । यत् । ऋक्
। उ॒दय॑च्छदित्यु॑त् - अ॒यच्छ॑त् । तत् । औ॒द्ग्रह॑णस्येत्यौ॑त्-ग्रह॑णस्य॑ । औ॒द्ग्रह॑ण॒त्वमित्यौ॑द्ग्रह॑ण -
त्वम् । ऋ॒चा ।

14 TS 6.1.2.5

TS 6.1.2.5

Samhita Paata

जुहोति॑ य॒ज्ञस्यो॑द्य॒त्या अनु॑ष्टुप्-छन्द॑सा-मु॒दय॑च्छदित्या॑-हु॒स्तस्मा॑दनु॑ष्टुभां जुहोति॑ य॒ज्ञस्यो॑द्य॒त्यै द्वा॑दश
वा॒त्सब॑न्धान्यु॒दय॑च्छ-न्नित्या॑हु-स्तस्मा॑द्- द्वा॒दश॑भिर्वा॒त्सब॑न्ध॒विदो॑ दीक्षयन्ति॑ सा वा ए॒षर्ग॑नु॑ष्टुग-

वाग॑नु॒ष्टुग॒-यदे॑तय॒र्चा दी॒क्षय॑ति वा॒चैवैन॑ः॒ सर्व॑या दी॒क्षय॑ति वि॒श्वे दे॒वस्य॑ ने॒तुरि॑त्या॒ह सावि॑त्र्ये॒तेन॑
मर्तो॑ वृणीत सु॒ख्य - []

Pada Paata

जुहो॑ति । य॒ज्ञस्य॑ । उ॒द्य॑त्या॒ इत्यु॑त् - य॒त्यै । अ॒नु॒ष्टु॒बि॒त्य॑नु - स्तुप् । छ॒न्द॑साम् । उ॒दि॒ति॑ ।
अ॒य॒च्छ॑त् । इति॑ । आ॒हुः । तस्मा॑त् । अ॒नु॒ष्टु॒भे॒त्य॑नु - स्तुभा॑ । जुहो॑ति । य॒ज्ञस्य॑ । उ॒द्य॑त्या॒
इत्यु॑त् - य॒त्यै । द्वा॒द॒श॑ । वा॒थ्स॒ब॒न्धा॒नी॒ति॑ वा॒थ्स - ब॒न्धा॒नि॑ । उ॒दि॒ति॑ । अ॒य॒च्छ॑न् । इति॑
। आ॒हुः । तस्मा॑त् । द्वा॒द॒श॒भि॒रि॒ति॑ द्वा॒द॒श॒भिः॑ । आ॒थ्स॒ब॒न्ध॒वि॒दु॑ इति॑ वा॒थ्स॒ब॒न्ध॒- वि॒दः॑ ।
दी॒क्षय॑न्ति । सा । वै । ए॒षा । ऋक् । अ॒नु॒ष्टु॒गि॒त्य॑नु - स्तुक् । वाक् । अ॒नु॒ष्टु॒गि॒त्य॑नु - स्तुक्
। यत् । ए॒तया॑ । ऋ॒चा । दी॒क्षय॑ति । वा॒चा । ए॒व । ए॒नम् । सर्व॑या । दी॒क्षय॑ति । वि॒श्वे
। दे॒वस्य॑ । ने॒तुः । इति॑ । आ॒ह । सा॒वि॒त्री । ए॒तेन॑ । मर्त॑ः । वृणी॑त् । सु॒ख्यम् ।

15 TS 6.1.2.6

TS 6.1.2.6

Samhita Paata

-मि॒त्या॒ह पि॒तृदे॑व॒त्यै॒तेन॑ वि॒श्वे रा॒य इ॑षु॒द्व्य॒सी॒त्या॒ह वैश्व॑दे॒व्ये॒तेन॑ द्यु॒म॒न् वृ॑णीत पु॒ष्यस॑ इ॒त्या॒ह पौ॒ष्ण्ये॒तेन॑
सा वा ए॒षस्सर्व॑दे॒वत्या॑ यदे॑तय॒र्चा दी॒क्षय॑ति सर्वा॑भिरे॒वैन॑ दे॒वता॑भिर्दी॒क्षय॑ति स॒प्ताक्ष॑रं प्रथ॒मं प॒दम॑ष्टाक्ष॑राणि
त्रीणि॑ या॒नि त्रीणि॑ ता॒न्य॒ष्टावु॑प॒ यन्ति॑ या॒नि च॒त्वारि॑ ता॒न्य॒ष्टौ यदु॑ष्टाक्ष॑रा॒ तेन॑ - []

Pada Paata

इति॑ । आ॒ह । पि॒तृदे॒वत्येति॑ पि॒तृ - दे॒वत्याँ । ए॒तेन॑ । वि॒श्वे । रा॒यः । इ॒षुद्ध॒यसि॑ । इति॑ ।
 आ॒ह । वै॒श्वदे॒वीति॑ वै॒श्व-दे॒वी । ए॒तेन॑ । द्यु॒म॒न्म॒ । वृ॒णीत॑ । पु॒ष्यसै॑ । इति॑ । आ॒ह । पौ॒ष्णी ।
 ए॒तेन॑ । सा । वै । ए॒षा । ऋक् । स॒र्वदे॒वत्येति॑ स॒र्व - दे॒वत्याँ । यत् । ए॒तयाँ । ऋ॒चा ।
 दी॒क्षय॑ति । सर्वा॑भिः । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वता॑भिः । दी॒क्षय॑ति । स॒प्ताक्ष॑र॒मिति॑ स॒प्त - अ॒क्षर॑म्
 । प्र॒थम॑म् । प॒दम् । अ॒ष्टाक्ष॑रा॒णीत्य॑ष्टा - अ॒क्षरा॑णि । त्री॒णि । या॒नि । त्री॒णि । ता॒नि । अ॒ष्टौ
 । उ॒पेति॑ । य॒न्ति । या॒नि । च॒त्वारि॑ । ता॒नि । अ॒ष्टौ । यत् । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॑ष्टा - अ॒क्षरा॑ । तेन॑ ।

16 TS 6.1.2.7**TS 6.1.2.7****Samhita Paata**

गा॒य॒त्री य॒देका॑द॒शाक्ष॑रा॒ तेन॑ त्रि॒ष्टुग्य॑द् द्वा॒द॒शाक्ष॑रा॒ तेन॑ जग॑ती॒ सा वा ए॒षस्स॑र्वा॒णि छ॒न्दा॑ऽसि॒
 य॒दे॒तय॑र्चा दी॒क्षय॑ति॒ सर्वे॑भि॒रेवैनं॑ छ॒न्दो॑भिर्दी॒क्षय॑ति स॒प्ताक्ष॑रं प्र॒थमं॑ प॒दः स॒प्तप॑दा श॒क्र॑री प॒शवः॑
 श॒क्र॑री प॒शूने॒वाव॑ रु॒न्ध ए॒कस्मा॑द॒क्षरा॑द॒नो॑प्तं प्र॒थमं॑ प॒दं तस्मा॑द्-यद्-वा॒चोऽनो॑प्तं तन्म॑नु॒ष्या उप॑ जी॒वन्ति॑
 पूर्ण॑या जुहोति () पूर्ण॑ इ॒व हि प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाप॑ते॒रास्यै॑ न्यून॑या जुहोति न्यून॑ाद्धि प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा
 असृ॑जत प्र॒जाना॑ऽसृष्ट्यै॑ ॥

Pada Paata

गा॒य॒त्री । यत् । एका॑द॒शाक्ष॑रेत्येका॑द॒श - अ॒क्ष॒रा । तेन॑ । त्रि॒ष्टुक् । यत् । द्वा॑द॒शाक्ष॑रेति॒ द्वा॑द॒श
 - अ॒क्ष॒रा । तेन॑ । जग॑ती । सा । वै । ए॒षा । ऋक् । सर्वा॑णि । छन्दा॑ऽसि । यत् । ए॒त॒याँ
 । ऋ॒चा । दी॒क्ष॒यति॑ । सर्वे॑भिः । ए॒व । ए॒न॒म् । छन्दा॑भिरिति॒ छन्दः॑ - भिः । दी॒क्ष॒यति॑ ।
 स॒प्ताक्ष॑रमिति॒ सप्त॑ - अ॒क्ष॒रम् । प्र॒थ॒मम् । प॒दम् । स॒प्तप॑देति॒ सप्त॑ - प॒दा । श॒क्र॑री । प॒श॒वः ।
 श॒क्र॑री । प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । एक॑स्मात् । अ॒क्ष॒रात् । अना॑प्तम् । प्र॒थ॒मम् ।
 प॒दम् । तस्मा॑त् । यत् । वा॒चः । अना॑प्तम् । तत् । म॒नु॒ष्याः । उपेति॑ । जी॒व॒न्ति । पूर्ण॑याँ
 । जु॒होति॑ () । पूर्णः॑ । इ॒व । हि । प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्र॒जा-प॑तिः । प्र॒जाप॑तेरिति॒ प्र॒जा-प॑तेः ।
 आ॒प्त्यै । न्यू॒न॒येति॑ नि-ऊ॒न॒या । जु॒होति॑ । न्यू॒ना॒दिति॑ नि - ऊ॒नात् । हि । प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्र॒जा
 - प॑तिः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । अ॒सृ॒जत॑ । प्र॒जाना॑मिति॒ प्र-जा॑नाम् । सृष्ट्यै॑ ॥

17 TS 6.1.3.1

TS 6.1.3.1

Samhita Paata

ऋ॒ख् सा॒मे वै दे॒वेभ्यो॑ य॒ज्ञाया॑ऽतिष्ठ॒माने॑ कृ॒ष्णो रू॒पं कृ॒त्वा- ऽप॑क्र॒म्यातिष्ठ॑तां ते॒ऽम॒न्यन्त॑ यं
 वा इ॒मे उ॑पाव॒त्स्य॒तः स इ॒दं भ॑विष्य॒तीति॑ ते उपा॑मन्त्रयन्त॒ ते अ॑हो॒रात्र॑यो॒र्महि॑मानं-मप॒नि॒धाय॑
 दे॒वानु॑पाव॒र्तेता॑मेष वा ऋ॒चो वर्णो॑ यच्छुक्लं कृ॒ष्णाजि॑नस्यैष साम्नो॒ यत् कृ॒ष्णमृ॑त्साम॒योः शिल्पे॑ स्थ
 इत्या॑ह॒र्षामे॑ ए॒वाव॑ रु॒न्ध ए॒ष - []

Pada Paata

ऋ॒स्व॒सामे॑ इत्यृ॒क्-सामे॑ । वै । दे॒वेभ्यः॑ । यु॒ज्ञाय॑ । अतिष्ठ॑माने इति । कृ॒ष्णः । रू॒पम् । कृ॒त्वा । अ॒प॒क्र॒म्येत्य॑प - क्र॒म्यं । अ॒तिष्ठ॑ताम् । ते । अ॒म॒न्य॒न्तु । यम् । वै । इ॒मे इति॑ । उ॒पा॒व॒थ्स्य॑त इत्यु॒प-आ॒व॒थ्स्य॑तः । सः । इ॒दम् । भ॒विष्य॑ति । इति॑ । ते इति॑ । उ॒पेति॑ । अ॒म॒न्त्र॒य॒न्तु । ते इति॑ । अ॒हो॒रा॒त्रयो॑रित्य॒हः - रा॒त्रयोः॑ । म॒हि॒मान॑म् । अ॒प॒नि॒धायेत्य॑प - नि॒धाय॑ । दे॒वान् । उ॒पा॒व॒तेता॑मित्यु॒प-आ॒व॒तेता॑म् । ए॒षः । वै । ऋ॒चः । वर्णः॑ । यत् । शु॒क्लम् । कृ॒ष्णा॒जि॒नस्येति॑ कृ॒ष्ण - अ॒जि॒नस्य॑ । ए॒षः । सा॒मः । यत् । कृ॒ष्णम् । ऋ॒स्व॒सामयो॑रित्यृ॒क् - सा॒मयोः॑ । शिल्पे॑ इति॑ । स्थः । इति॑ । आ॒ह । ऋ॒स्व॒सामे॑ इत्यृ॒क् - सामे॑ । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । ए॒षः ।

18 TS 6.1.3.2

TS 6.1.3.2

Samhita Paata

वा अ॒हो वर्णो॑ यच्छु॒क्लं कृ॑ष्णाजि॒नस्यै॑ष रात्रि॒या यत् कृ॑ष्णं यदे॒वैनयो॑स्तत्र न्य॒क्तं तदे॒वाव॑ रु॒न्धे कृ॑ष्णाजि॒नेन॑ दीक्षयति ब्रह्म॑णो वा ए॒तद्-रू॒पं यत् कृ॑ष्णाजि॒नं ब्रह्म॑णै॒वैनं॑ दीक्षयती॒मां धिय॑ः शि॒क्ष॑माणस्य दे॒वेत्या॑ह यथाय॒जुरे॒वैतद्-गर्भो॑ वा ए॒ष यद्-दी॑क्षित उ॒ल्बं वा॑सः प्रो॒र्णुते॑ तस्मा॒द् - []

Pada Paata

वै । अ॒हः । वर्णः॑ । यत् । शु॒क्लम् । कृ॒ष्णा॒जि॒नस्येति॑ कृ॒ष्ण - अ॒जि॒नस्य॑ । ए॒षः । रात्रि॑याः । यत् । कृ॒ष्णम् । यत् । ए॒व । ए॒नयोः॑ । तत्र॑ । न्य॒क्तमि॑ति नि-अ॒क्तम् । तत् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । कृ॒ष्णा॒जि॒नेनेति॑ कृ॒ष्ण-अ॒जि॒नेन॑ । दी॒क्षय॑ति । ब्रह्म॑णः । वै । ए॒तत् । रू॒पम् । यत् । कृ॒ष्णा॒जि॒नमि॑ति कृ॒ष्ण - अ॒जि॒नम् । ब्रह्म॑णा । ए॒व । ए॒नम् । दी॒क्षय॑ति ।

इ॒माम् । धि॒यै॑म् । शि॒क्ष॑माणस्य । दे॒व । इति॑ । आ॒ह । य॒था॒य॒जु॒रिति॑ यथा - य॒जुः । ए॒व ।
ए॒तत् । गर्भः॑ । वै । ए॒षः । यत् । दी॒क्षितः॑ । उ॒ल्ब॑म् । वा॒सः । प्रेति॑ । ऊ॒र्णु॑ते । तस्मा॑त् ।

19 TS 6.1.3.3

TS 6.1.3.3

Samhita Paata

गर्भाः प्रावृता जायन्ते न पुरा सोमस्य क्रयादपोर्णीत यत् पुरा सोमस्य क्रयादपोर्णीत गर्भाः
प्रजानां परापातुकाः स्युः क्रीते सोमेऽपोर्णुते जायन्ते एव तदथो यथा वसीयाश् सं प्रत्यपोर्णुते
तादृगेव तदङ्गिरसः सुवर्गं लोकं यन्त ऊर्जं व्यभजन्त ततो यदत्यशिष्यत ते शरा अभवन्मूर्ध्वै शरा
यच्छरमयी - []

Pada Paata

गर्भाः । प्रावृ॑ताः । जा॒य॒न्ते । न । पु॒रा । सोम॑स्य । क्र॒यात् । अ॒पेति॑ । ऊ॒र्णु॑ते । यत्
। पु॒रा । सोम॑स्य । क्र॒यात् । अ॒पो॒र्णी॒तेत्य॑प-ऊ॒र्णु॑ते । गर्भाः । प्र॒जा॒ना॒मिति॑ प्र - जा॒ना॑म् ।
पु॒रा॒पा॒तु॒का इति॑ परा-पा॒तु॒काः । स्युः । क्री॒ते । सोमे॑ । अ॒पेति॑ । ऊ॒र्णु॑ते । जा॒य॒ते । ए॒व ।
तत् । अ॒थो इति॑ । यथा॑ । वसी॑याश्सम् । प्र॒त्य॒पो॒र्णु॑त इति॑ प्रति - अ॒पो॒र्णु॑ते । ता॒दृक् । ए॒व ।
तत् । अ॒ङ्गि॒रसः । सु॒व॒र्ग॒मिति॑ सुवः - गम् । लो॒कम् । यन्तः॑ । ऊ॒र्जम् । वी॒ति॑ । अ॒भ॒ज॒न्त
। ततः॑ । यत् । अ॒त्य॒शि॒ष्य॒तेत्य॑ति - अ॒शि॒ष्य॒त । ते । श॒राः । अ॒भ॒व॒न् । ऊ॒र्क् । वै ।
श॒राः । यत् । श॒र॒मयी॑ति॑ शर - मयी॑ ।

20 TS 6.1.3.4

TS 6.1.3.4

Samhita Paata

मेखला॑ भव॒त्यूर्ज॑मे॒वाव॑ रुन्धे म॒द्वय॑तः॒ संन॑ह्यति म॒द्वय॑त ए॒वास्मा॑ ऊ॒र्जं॑ दधाति॒ तस्मा॑न्म॒द्वय॑त ऊ॒र्जा॑
भुञ्ज॑त ऊ॒र्द्ध्व॑ वै पु॒रुष॑स्य॒ नाभ्यै॑ मे॒द्वय॑-मवा॒चीन॑-ममे॒द्वय॑ यन्म॒द्वय॑तः॒ स॒न॒ह्य॑ति॒ मे॒द्वय॑ चै॒वास्या॑मे॒द्वय॑
च॒ व्याव॑र्तय॒तीन्द्रो॑ वृ॒त्राय॑ व॒ज्रं प्रा॑ह॒रथ॑ स त्रे॒धा व्य॑भव॒थ स्प॑यस्तृतीयः॒ रथ॑स्तृतीयं॒ यूप॑स्तृतीयं - []

Pada Paata

मेख॑ला । भव॑न्ति । ऊ॒र्जम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । म॒द्वय॑तः । स॒मि॒ति॑ । न॒ह्य॑ति । म॒द्वय॑तः
। ए॒व । अ॒स्मै । ऊ॒र्जम् । द॒धा॒ति॑ । तस्मा॑त् । म॒द्वय॑तः । ऊ॒र्जा॑ । भु॒ञ्ज॑ते । ऊ॒र्द्ध्व॑म् । वै
। पु॒रुष॑स्य । नाभ्यै॑ । मे॒द्वय॑म् । अ॒वा॒चीन॑म् । अ॒मे॒द्वय॑म् । यत् । म॒द्वय॑तः । स॒न॒ह्य॑तीति॑
सं - न॒ह्य॑ति । मे॒द्वय॑म् । च॒ । ए॒व । अ॒स्य॑ । अ॒मे॒द्वय॑म् । च॒ । व्याव॑र्तय॒तीति॑ वि-आव॑र्तयति
। इन्द्रः॑ । वृ॒त्राय॑ । व॒ज्रम् । प्रेति॑ । अ॒ह॒रत् । सः । त्रे॒धा । वी॒ति॑ । अ॒भ॒वत् । स्प॑यः ।
तृतीय॑म् । रथः॑ । तृतीय॑म् । यूपः॑ । तृतीय॑म् ।

21 TS 6.1.3.5

TS 6.1.3.5

Samhita Paata

ये॑ऽन्तः श॒रा अशी॑र्यन्त॒ ते श॒रा अ॑भवन् तच्छ॒राणा॑ः शर॒त्वं व॒ज्रो वै श॒राः क्षुत् खलु॑ वै म॒नुष्य॑स्य
भ्रातृ॑व्यो यच्छ॒रमयी॑ मेख॒ला भव॑ति वज्रेणै॒व साक्षात् क्षु॒धं भ्रातृ॑व्यं म॒द्ध्यतोऽप॑ हते त्रिवृ॒द्भव॑ति
त्रिवृ॒द्वै प्रा॒णस्त्रिवृ॑तमे॒व प्रा॒णं म॒द्ध्यतो॑ यज॑माने दधाति पृथ्वी भ॒वति रज्जू॑नां॒ व्यावृ॑त्यै मेख॒लया॑ यज॑मानं
दीक्ष॑यति यो॒क्त्रेण॑ पत्नी॑ मिथु॒नत्वाय॑ - []

Pada Paata

ये । अ॒न्त॒श्श॒रा इत्य॑न्तः-श॒राः । अशी॑र्यन्त । ते । श॒राः । अ॒भ॒व॒न् । तत् । श॒राणा॑म् ।
श॒र॒त्त्वमि॑ति शर-त्वम् । व॒ज्रः । वै । श॒राः । क्षुत् । खलु॑ । वै । म॒नु॒ष्य॑स्य । भ्रातृ॑व्यः ।
यत् । श॒र॒मयी॑ति शर - मयी॑ । मेख॒ला । भव॑ति । वज्रेण॑ । ए॒व । सा॒क्षादि॑ति स-अ॒क्षात् ।
क्षु॒धम् । भ्रातृ॑व्यम् । म॒द्ध्य॒तः । अपे॑ति । ह॒ते । त्रि॒वृ॒दि॒ति त्रि - वृत् । भ॒व॒ति । त्रि॒वृ॒दि॒ति
त्रि - वृत् । वै । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । त्रि॒वृ॒तमि॑ति त्रि - वृ॒तम् । ए॒व । प्रा॒णमि॑ति प्र - अ॒नम् ।
म॒द्ध्य॒तः । यज॑माने । द॒धा॒ति । पृथ्वी॑ । भ॒व॒ति । रज्जू॑नाम् । व्यावृ॑त्या इति॑ वि - आ॒वृ॒त्यै
मेख॒लया॑ । यज॑मानम् । दी॒क्ष॒य॒ति । यो॒क्त्रेण॑ । पत्नी॑म् । मि॒थु॒न॒त्वाये॑ति मिथुन - त्वाय॑ ।

22 TS 6.1.3.6

TS 6.1.3.6

Samhita Paata

य॒ज्ञो दक्षि॑णाम॒भ्य॑ङ्क्याय॒त् ताः॑ सम॑भवत् तदिन्द्रो॑-ऽचाय॒त् सोऽम॑न्यत् यो वा इ॒तो ज॑निष्यते स
इ॒दं भ॑विष्यतीति॒ तां प्रा॑विशत् तस्या॒ इन्द्र॑ ए॒वाजा॑यत् सोऽम॑न्यत् यो वै म॒दितो॑ ऽप॒रो ज॑निष्यते स
इ॒दं भ॑विष्यतीति॒ तस्या॑ अनु॒मृश्य॑ योनि॒मा-ऽच्छि॑न्त॒त् सा सू॒तवंशा॑ऽभवत् तत् सू॒तवंशा॑यै जन्म - []

Pada Paata

य॒ज्ञः । दक्षि॑णाम् । अ॒भीति॑ । अ॒ङ्क्या॒यत् । ताम् । समि॑ति । अ॒भवत् । तत् । इन्द्रः॑ ।
अ॒चा॒यत् । सः । अ॒म॒न्यत् । यः । वै । इ॒तः । ज॑निष्यते॑ । सः । इ॒दम् । भ॑विष्यति॒ ।
इति॑ । ताम् । प्रेति॑ । अ॒वि॒शत् । तस्याः॑ । इन्द्रः॑ । ए॒व । अ॒जा॒यत् । सः । अ॒म॒न्यत् ।
यः । वै । मत् । इ॒तः । अ॒प॒रः । ज॑निष्यते॑ । सः । इ॒दम् । भ॑विष्यति॒ । इति॑ । तस्याः॑
। अनु॒मृश्ये॑त्यनु - मृश्य॑ । योनि॑म् । एति॑ । अ॒च्छि॑न्त॒त् । सा । सू॒तव॑शेति॑ सू॒त - व॒शा ।
अ॒भवत् । तत् । सू॒तव॑शाया॒ इति॑ सू॒त - व॒शा॒यै । जन्म॑ ।

23 TS 6.1.3.7

TS 6.1.3.7

Samhita Paata

तां हस्ते न्यवेष्टयत् तां मृगेषु न्यदधात् सा कृष्णविषाणा- ऽभवदिन्द्रस्य योनिरसि मा मा हिंसीरिति कृष्णविषाणां प्र यच्छति सयोनिमेव युञ्जं करोति सयोनिं दक्षिणां सयोनिमिन्द्रं सयोनित्वायं कृष्यै त्वा सुसस्याया इत्याह तस्मादकृष्टपृच्या ओषधयः पच्यन्ते सुपिप्पलाभ्य- स्त्वौषधीभ्य इत्याह तस्मादोषधयः फलं गृह्णन्ति यद्वस्तेन - []

Pada Paata

ताम् । हस्ते । नीति । अवेष्टयत् । ताम् । मृगेषु । नीति । अदधात् । सा । कृष्णविषाणेति । कृष्ण - विषाणा । अभवत् । इन्द्रस्य । योनिः । असि । मा । मा । हिंसीः । इति । कृष्णविषाणामिति कृष्ण - विषाणाम् । प्रेति । यच्छति । सयोनिमिति स - योनिम् । एव । युञ्जम् । करोति । सयोनिमिति स - योनिम् । दक्षिणाम् । सयोनिमिति स - योनिम् । इन्द्रम् । सयोनित्वायेति सयोनि-त्वायं । कृष्यै । त्वा । सुसस्याया इति सु - सस्यायै । इति । आह । तस्मात् । अकृष्टपृच्या इत्यकृष्ट - पृच्याः । ओषधयः । पच्यन्ते । सुपिप्पलाभ्य इति सु - पिप्पलाभ्यः । त्वा । ओषधीभ्य इत्योषधि - भ्यः । इति । आह । तस्मात् । ओषधयः । फलम् । गृह्णन्ति । यत् । हस्तेन ।

24 TS 6.1.3.8

TS 6.1.3.8

Samhita Paata

कण्डूयेत पामनं भावुकाः प्रजाः स्युर्यथ स्मयेत नग्नं भावुकाः कृष्णविषाणया कण्डूयतेऽपिगृह्यं

स्मयते प्रजानां गोपीथाय न पुरा दक्षिणाभ्यो नेतोः कृष्णविषाणामव चृतेद्यत् पुरा दक्षिणाभ्यो नेतोः कृष्णविषाणामव चृतेद्योनिः प्रजानां परापातुका स्यान्नीतासु दक्षिणासु चात्वाले कृष्णविषाणां प्रास्यति योनिर्वै यज्ञस्य चात्वालं योनिः कृष्णविषाणा योनावेव योनिं दधाति यज्ञस्य सयोनित्वाय ॥

Pada Paata

कृण्डूयेत । पामनम्भावुका इति पामनम् - भावुकाः । प्रजा इति प्र - जाः । स्युः । यत् । स्मयेत । नग्नम्भावुका इति नग्नम् - भावुकाः । कृष्णविषाणयेति कृष्ण-विषाणया । कृण्डूयते । अपिगृह्येत्यपि - गृह्य । स्मयते । प्रजानामिति प्र - जानाम् । गोपीथाय । न । पुरा । दक्षिणाभ्यः । नेतोः । कृष्णविषाणामिति कृष्ण - विषाणाम् । अवेति । चृतेत् । यत् । पुरा । दक्षिणाभ्यः । नेतोः । कृष्णविषाणामिति कृष्ण-विषाणाम् । अवचृतेदित्यव-चृतेत् । योनिः । प्रजानामिति प्र - जानाम् । परापातुकेति परा - पातुका । स्यात् । नीतासु । दक्षिणासु । चात्वाले । कृष्णविषाणामिति कृष्ण - विषाणाम् । प्रेति । अस्यति । योनिः । वै । यज्ञस्य । चात्वालम् । योनिः । कृष्णविषाणेति कृष्ण - विषाणा । योनौ । एव । योनिम् । दधाति । यज्ञस्य । सयोनित्वायेति सयोनि - त्वाय ॥

25 TS 6.1.4.1

TS 6.1.4.1

Samhita Paata

वाग्वै देवेभ्यो ऽपीक्रामद्यज्ञायातिष्ठमाना सा वनस्पतीन् प्राविशत् सैषा वाग्वनस्पतिषु वदति या

दुन्दुभौ या तूणवे या वीणायां यद्दीक्षितदण्डं प्रयच्छति वाचमेवाव रुन्ध औदुंबरो भवत्यूर्वा
 उदुंबर ऊर्जमेवाव रुन्धे मुखेन संमितो भवति मुखत एवास्मा ऊर्ज दधाति तस्मान् मुखत ऊर्जा
 भुञ्जते - []

Pada Paata

वाक् । वै । देवेभ्यः । अपेति । अक्रामत् । यज्ञाय । अतिष्ठमाना । सा । वनस्पतीन् ।
 प्रेति । अविशत् । सा । एषा । वाक् । वनस्पतिषु । वदति । या । दुन्दुभौ । या ।
 तूणवे । या । वीणायाम् । यत् । दीक्षितदण्डमिति दीक्षित-दण्डम् । प्रयच्छतीति प्र-यच्छति
 । वाचम् । एव । अवेति । रुन्धे । औदुम्बरः । भवति । ऊर्क् । वै । उदुंबरः । ऊर्जम्
 । एव । अवेति । रुन्धे । मुखेन । सम्मित इति सं - मितः । भवति । मुखतः । एव ।
 अस्मै । ऊर्जम् । दधाति । तस्मात् । मुखतः । ऊर्जा । भुञ्जते ।

26 TS 6.1.4.2

TS 6.1.4.2

Samhita Paata

क्रीते सोमे मैत्रावरुणाय दण्डं प्र यच्छति मैत्रावरुणो हि पुरस्ताद्वृत्विग्भ्यो वाचं विभजति
 तामृत्विजो यजमाने प्रतिं ष्ठापयन्ति स्वाहा यज्ञं मनसेत्याह मनसा हि पुरुषो यज्ञमभिगच्छति
 स्वाहा द्यावापृथिवीभ्या -मित्याह द्यावापृथिव्योरहि यज्ञः स्वाहोरोरन्तरिक्षा -दित्याहान्तरिक्षे हि
 यज्ञः स्वाहा यज्ञं वातादा रभ इत्याहाय - []

Pada Paata

क्री॒ते । सोमै॑ । मै॒त्राव॒रु॒णायेति॑ मै॒त्रा - व॒रु॒णाय॑ । दु॒ण्डम् । प्रेति॑ । य॒च्छति॑ । मै॒त्राव॒रु॒ण इति॑
 मै॒त्रा - व॒रु॒णः । हि । पु॒रस्ता॑त् । ऋ॒त्विग्भ्य॑ इत्यृ॒त्विक् - भ्यः॑ । वाच॑म् । वि॒भज॑तीति॑ वि -
 भज॑ति । ताम् । ऋ॒त्विजः॑ । यज॑माने । प्रतीति॑ । स्थाप॑यन्ति । स्वाहा॑ । य॒ज्ञम् । मन॑सा ।
 इति॑ । आ॒ह । मन॑सा । हि । पु॒रुषः॑ । य॒ज्ञम् । अ॒भिग॑च्छतीत्य॑भि - गच्छ॑ति । स्वाहा॑ ।
 द्यावा॑पृथि॒वीभ्या॑मिति॑ द्यावा॑ - पृथि॒वीभ्या॑म् । इति॑ । आ॒ह । द्यावा॑पृथि॒व्योरिति॑ द्यावा॑-पृथि॒व्योः ।
 हि । य॒ज्ञः । स्वाहा॑ । उ॒रोः । अ॒न्तरि॑क्षात् । इति॑ । आ॒ह । अ॒न्तरि॑क्षे । हि । य॒ज्ञः ।
 स्वाहा॑ । य॒ज्ञम् । वाता॑त् । एति॑ । रु॒भे । इति॑ । आ॒ह । अ॒यम् ।

27 TS 6.1.4.3**TS 6.1.4.3****Samhita Paata**

वाव॑ यः पव॑ते स य॒ज्ञस्तमे॒व सा॒क्षादा॑ र॒भते॑ मु॒ष्टी क॑रोति॑ वाचं॑ य॒च्छति॑ य॒ज्ञस्य॑ धृ॒त्या अ॒दीक्षि॑ष्टायं
 ब्रा॒ह्मण॑ इति॑ त्रि॒रुपा॑श्वा॒ह दे॒वेभ्य॑ ए॒वैनं॑ प्रा॒ऽऽ*ह॑ त्रि॒रुच्चै॒रुभ्यै॑भ्य ए॒वैनं॑ दे॒वमनु॑ष्येभ्यः प्रा॒ऽऽ*ह॑ न
 पु॒रा नक्ष॑त्रेभ्यो॒ वाचं॑ वि सृ॒जेद्-यत्पु॒रा नक्ष॑त्रेभ्यो॒ वाचं॑ वि॒सृजे॑द्- य॒ज्ञं वि॒च्छिन्धा॑ - []

Pada Paata

वाव॑ । यः । पव॑ते । सः । य॒ज्ञः । तम् । ए॒व । सा॒क्षादि॑ति॑ स-अ॒क्षात् । एति॑ । रु॒भते॑ ।

मु॒ष्टी इति॑ । क॒रोति॑ । वाच॑म् । य॒च्छति॑ । य॒ज्ञस्य॑ । धृ॒त्यै । अदी॑क्षिष्ट । अ॒यम् । ब्रा॒ह्मणः॑
 । इति॑ । त्रिः । उ॒पा॒श्वित्यु॑प - अ॒शु । आ॒ह । दे॒वेभ्यः॑ । ए॒व । ए॒नम् । प्रेति॑ । आ॒ह
 । त्रिः । उ॒च्चैः । उ॒भये॑भ्यः । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वम॒नुष्ये॑भ्य इति॑ दे॒व - म॒नुष्ये॑भ्यः । प्रेति॑ ।
 आ॒ह । न । पु॒रा । नक्ष॑त्रेभ्यः । वाच॑म् । वी॒ति । सृ॒जेत् । यत् । पु॒रा । नक्ष॑त्रेभ्यः ।
 वाच॑म् । वि॒सृजे॑दिति॑ वि - सृ॒जेत् । य॒ज्ञम् । वी॒ति । छि॒न्ध्यात् ।

28 TS 6.1.4.4

TS 6.1.4.4

Samhita Paata

-दु॒दि॒तेषु॑ नक्ष॑त्रेषु व्र॒तं कृ॑णुतेति॑ वाचं॑ वि सृ॒जति॑ य॒ज्ञव्र॑तो॒ वै दी॑क्षितो य॒ज्ञमे॒वाभि॑ वाचं॑ वि सृ॒जति॑ यदि॑
 वि॒सृजे॑द्-वै॒ष्ण॒वीमृ॒चम॑नु॒ ब्रू॒याद्-य॒ज्ञो वै वि॒ष्णु॑र्य॒ज्ञेनै॒व य॒ज्ञः सं त॑नोति॒ दैवीं॑ धि॒यं म॑नाम॒ह इत्या॑ह
 य॒ज्ञमे॒व तन्म॑दयति॒ सुपा॑रा नो॒ अस॒द्रश॑ इत्या॑ह व्यु॒ष्टिमे॒वाव॑ रुन्धे - []

Pada Paata

उदि॑तेष्वित्युत् - इ॒तेषु॑ । नक्ष॑त्रेषु । व्र॒तम् । कृ॑णुत । इति॑ । वाच॑म् । वी॒ति । सृ॒जति॑ ।
 य॒ज्ञव्र॑त इति॑ य॒ज्ञ-व्र॑तः । वै । दी॒क्षितः॑ । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒भीति॑ । वाच॑म् । वी॒ति । सृ॒जति॑
 । यदि॑ । वि॒सृजे॑दिति॑ वि - सृ॒जेत् । वै॒ष्ण॒वीम् । ऋच॑म् । अ॒न्विति॑ । ब्रू॒यात् । य॒ज्ञः । वै
 । वि॒ष्णुः । य॒ज्ञेन॑ । ए॒व । य॒ज्ञम् । स॒मिति॑ । त॒नोति॑ । दै॒वीम् । धि॒यम् । म॒नाम॑हे । इति॑
 । आ॒ह । य॒ज्ञम् । ए॒व । तत् । म॒दय॑ति । सु॒पा॒रेति॑ सु - पा॒रा । नः॑ । अ॒सत् । व॒शे ।

इति॑ । आ॒ह । व्यु॑ष्टिमि॒ति वि - उ॒ष्टिम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे ।

29 TS 6.1.4.5

TS 6.1.4.5

Samhita Paata

ब्रह्म॑वा॒दिनो॑ वदन्ति हो॒त॒व्यं दी॒क्षित॑स्य॒ गृहा॑(३) इ न हो॒त॒व्या(३)मि॒ति ह॒विर्वै दी॒क्षितो॑ यज्जु॑हुयाद्-
यज॑मानस्याव॒दाय॑ जुहुयाद्-यन्न जु॑हुयाद्-यज्ञ॑परु॒न्तरि॑या॒द्ये दे॒वा मनो॑जा॒ता मनो॑युज॒ इत्या॑ह प्रा॒णा वै
दे॒वा मनो॑जा॒ता मनो॑युज॒स्तेष्वे॒व प॒रोक्षं॑ जुहोति॒ तन्ने॒व हु॒तं ने॒वाहु॑तः॒ स्व॒पन्तं॑ वै दी॒क्षितः॑ रक्षा॑ंसि
जिघा॑ंसन्त्यग्निः- []

Pada Paata

ब्रह्म॑वा॒दिन् इति॑ ब्रह्म - वा॒दिनः॑ । व॒दन्ति॑ । हो॒त॒व्यम् । दी॒क्षित॑स्य॒ । गृहा॑(३) इ । न ।
हो॒त॒व्या(३)म् । इति॑ । ह॒विः । वै । दी॒क्षितः॑ । यत् । जु॑हुयात् । यज॑मानस्य । अ॒व॒दाये॑त्य॒व
- दा॒य । जु॑हुयात् । यत् । न । जु॑हुयात् । यज्ञ॑परु॒रिति॑ यज्ञ - प॒रुः । अ॒न्तः । इ॒यात्
। ये । दे॒वाः । मनो॑जा॒ता इति॑ मनः - जा॒ताः । म॒नो॒युज॑ इति॑ मनः-युजः॑ । इति॑ । आ॒ह
। प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । वै । दे॒वाः । मनो॑जा॒ता इति॑ मनः - जा॒ताः । म॒नो॒युज॑ इति॑
मनः - युजः॑ । तेषु॑ । ए॒व । प॒रोक्ष॑मि॒ति परः॑ - अक्ष॑म् । जुहोति॑ । तत् । न । इ॒व ।
हु॒तम् । न । इ॒व । अ॒हु॒तम् । स्व॒पन्त॑म् । वै । दी॒क्षित॑म् । रक्षा॑ंसि । जिघा॑ंसन्ति॒ । अ॒ग्निः ।

30 TS 6.1.4.6

TS 6.1.4.6

Samhita Paata

खलु वै रक्षोहाऽग्ने त्वं सु जागृहि वयं सु मन्दिषीमहीत्याहाग्निमेवाधिपां कृत्वा स्वपिति
रक्षसामपंहत्या अव्रत्यमिव वा एष करोति यो दीक्षितः स्वपिति त्वमग्ने व्रतपा असित्याहाग्निर्ये
देवानां व्रतपतिः स एवैनं व्रतमा लभयति देव आ मर्त्येष्वेत्याह देवो - []

Pada Paata

खलु । वै । रक्षोहेति रक्षः - हा । अग्ने । त्वम् । स्विति । जागृहि । वयम् । स्विति ।
मन्दिषीमहि । इति । आह । अग्निम् । एव । अधिपामित्याधि - पाम् । कृत्वा । स्वपिति
। रक्षसाम् । अपंहत्या इत्यप - हृत्यै । अव्रत्यम् । इव । वै । एषः । करोति । यः ।
दीक्षितः । स्वपिति । त्वम् । अग्ने । व्रतपा इति व्रत-पाः । असि । इति । आह । अग्निः ।
वै । देवानांम् । व्रतपतिरिति व्रत - पतिः । सः । एव । एनम् । व्रतम् । एति । लभयति
। देवः । एति । मर्त्येषु । एति । इति । आह । देवः ।

31 TS 6.1.4.7

TS 6.1.4.7

Samhita Paata

ह्येष सन् मर्त्येषु त्वं यज्ञेष्वीड्य इत्याहैतः हि यज्ञेष्वीड्यतेऽपु वै दीक्षिताथ सुषुपुषं इन्द्रियं देवताः
क्रामन्ति विश्वे देवा अभि मामाऽववृत्र-न्नित्या-हेन्द्रियेणैवैनं देवताभिः सं नयति यदेतद्-यजुर्न ब्रूयाद्-
यावन्त एव पशून्भि दीक्षेत तावन्तोऽस्य पशवः स्यू रास्वेयथ - []

Pada Paata

हि । एषः । सन् । मर्त्येषु । त्वम् । यज्ञेषु । ईड्यः । इति । आह । एतम् । हि ।
यज्ञेषु । ईड्यते । अपेति । वै । दीक्षितात् । सुषुपुषः । इन्द्रियम् । देवताः । क्रामन्ति ।
विश्वे । देवाः । अभीति । माम् । एति । अववृत्रन् । इति । आह । इन्द्रियेण । एव ।
एनम् । देवताभिः । समिति । नयति । यत् । एतत् । यजुः । न । ब्रूयात् । यावन्तः ।
एव । पशून् । अभीति । दीक्षेत । तावन्तः । अस्य । पशवः । स्यूः । रास्व । इयत् ।

32 TS 6.1.4.8

TS 6.1.4.8

Samhita Paata

सोमाऽऽ* भूयो भूरेत्याहा-परिमितानेव पशून्व रुन्धे चन्द्रमसि मम् भोगाय भवेत्याह यथादेवतमेवैनाः
प्रति गृह्णाति वायवे त्वा वरुणाय त्वेति यदेवमेता नानुदिशेदयथादेवतं दक्षिणा गमयेदा देवताभ्यो
वृश्चेत् यदेवमेता अनुदिशति यथादेवतमेव दक्षिणा गमयति न देवताभ्य आ - []

Pada Paata

सो॒म् । ए॒ति॑ । भू॒यः॑ । भ॒र् । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । अ॒प॑रि॒मि॒ता॒नित्य॑प॒रि॒मि॒ता॒न् । ए॒व । प॒शून् ।
 अ॒वे॒ति॑ । रु॒न्धे॑ । च॒न्द्रम् । अ॒सि॒ । म॒म॑ । भो॒गाय॑ । भ॒व॒ । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । य॒था॒दे॒व॒त॒मि॒ति॑
 यथा - दे॒व॒त॒म् । ए॒व । ए॒नाः॑ । प्र॒ती॒ति॑ । गृ॒ह्णा॒ति॒ । वा॒य॒वै॑ । त्वा॒ । वरु॑णाय । त्वा॒ । इ॒ति॑
 । यत् । ए॒वम् । ए॒ताः॑ । न । अ॒नु॒दि॒शे॒दित्य॑नु - दि॒शेत् । अ॒य॑था॒दे॒व॒त॒मि॒त्य॑यथा - दे॒व॒त॒म् ।
 दक्षि॑णाः । ग॒म॒येत् । ए॒ति॑ । दे॒व॒ता॑भ्यः । वृ॒श्च॒येत् । यत् । ए॒वम् । ए॒ताः॑ । अ॒नु॒दि॒श॒ती॒त्य॑नु -
 दि॒श॒ति॑ । य॒था॒दे॒व॒त॒मि॒ति॑ यथा - दे॒व॒त॒म् । ए॒व । दक्षि॑णाः । ग॒म॒य॒ति॒ । न । दे॒व॒ता॑भ्यः । ए॒ति॑ ।

33 TS 6.1.4.9

TS 6.1.4.9

Samhita Paata

वृ॒श्च॒य॒ते॒ दे॒वी॑रा॒पो॒ अ॒पां॒ न॒पा॒दि॒त्या॑ह॒ य॒द्वो॒ मे॒द्व्यं॑ य॒ज्ञि॒य॑ꣳ स॒दे॒वं॑ त॒द्वो॒ मा॒ऽव॑ क्र॒मि॒ष॒मि॒ति॒ वा॒वै॒त॒दा॒हा॒च्छि॑न्नं
 तन्तुं॑ पृ॒थि॒व्या॒ अनु॑ गे॒ष॒मि॒त्या॑ह॒ से॒तु॑मे॒व कृ॒त्वा॒ऽत्ये॑ति ॥

Pada Paata

वृ॒श्च॒य॒ते॒ । दे॒वीः॑ । आ॒पः॑ । अ॒पाम् । न॒पात् । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ । यत् । वः॑ । मे॒द्व्यम् ।
 य॒ज्ञि॒यम् । स॒दे॒व॒मि॒ति॒ स - दे॒वम् । तत् । वः॑ । मा । अ॒वे॒ति॑ । क्र॒मि॒ष॒म् । इ॒ति॑ । वा॒व
 । ए॒तत् । आ॒ह॒ । अ॒च्छि॑न्नम् । तन्तु॑म् । पृ॒थि॒व्याः॑ । अ॒न्वि॒ति॑ । गे॒ष॒म् । इ॒ति॑ । आ॒ह॒ ।
 से॒तु॑म् । ए॒व । कृ॒त्वा । अ॒ती॒ति॑ । ए॒ति॒ ॥

34 TS 6.1.5.1

TS 6.1.5.1

Samhita Paata

दे॒वा वै दे॒व्य॒य॒ज॒न॒म॒द्ध॒य॒व॒सा॒य॒ दि॒शो॒ न प्रा॒जा॒न॒न् ते॑(१)ऽन्यो॑-ऽन्यमुपा॑धावन् त्वया॒ प्र जा॑नाम् त्वयेति॑
तेऽदि॑त्याः॒ सम॑द्धयन्त॒ त्वया॒ प्र जा॑ना॒मेति॑ साऽब्र॑वीद्-वरं॑ वृ॒णै मत्प्रा॑यणा ए॒व वो॑ य॒ज्ञा म॒दु॒द॒य॒ना
अ॒स॒न्निति॑ तस्मा॑दादित्यः प्रा॑यणीयो॒ य॒ज्ञाना॑मादित्य उ॒द॒य॒नी॒यः पञ्च॑ दे॒वता॑ यजति॒ पञ्च॑ दि॒शो दि॒शां
प्र॒ज्ञा॑त्या - []

Pada Paata

दे॒वाः । वै । दे॒व्य॒य॒ज॒न॒मि॒ति॑ दे॒व - य॒ज॒न॒म् । अ॒द्ध॒य॒व॒सा॒येत्य॑धि - अ॒व॒सा॒य॑ । दि॒शः । न ।
प्रेति॑ । अ॒जा॒न॒न् । ते । अ॒न्यः । अ॒न्य॒म् । उपेति॑ । अ॒धा॒व॒न् । त्वया॑ । प्रेति॑ । जा॒ना॒म्
। त्वया॑ । इति॑ । ते । अ॒दि॑त्याम् । समि॒ति॑ । अ॒द्ध॒य॒न्त॒ । त्वया॑ । प्रेति॑ । जा॒ना॒म् ।
इति॑ । सा । अ॒ब्र॑वीत् । वरं॑ । वृ॒णै । मत्प्रा॑यणा इति॑ मत् - प्रा॑यणाः । ए॒व । वः ।
य॒ज्ञाः । म॒दु॒द॒य॒ना इति॑ मत्-उ॒द॒य॒नाः । अ॒स॒न् । इति॑ । तस्मा॑त् । आ॒दि॒त्यः । प्रा॑यणीय
इति॑ प्र-अ॒य॒नी॒यः । य॒ज्ञाना॑म् । आ॒दि॒त्यः । उ॒द॒य॒नी॒य इत्यु॑त् - अ॒य॒नी॒यः । पञ्च॑ । दे॒वताः॑ ।
य॒ज॒ति॑ । पञ्च॑ । दि॒शः । दि॒शाम् । प्र॒ज्ञा॑त्या इति॑ प्र - ज्ञा॒त्यै ।

35 TS 6.1.5.2

TS 6.1.5.2

Samhita Paata

अथो पञ्चाक्षरा पङ्क्तिः पाङ्क्तो यज्ञो यज्ञमेवाव रुन्धे पथ्याः स्वस्तिमयजन् प्राचीमेव तया दिशं
प्राजानन्नग्निना दक्षिणा सोमेन प्रतीचीः सवित्रोदीची-मदित्योर्द्धा पथ्याः स्वस्तिं यजति प्राचीमेव
तया दिशं प्र जानाति पथ्याः स्वस्तिमिष्ट्वाऽग्नीषोमौ यजति चक्षुषी वा एते यज्ञस्य यदग्नीषोमौ
ताभ्यामेवानु पश्य - []

Pada Paata

अथो इति । पञ्चाक्षरेति पञ्च - अक्षरा । पङ्क्तिः । पाङ्क्तः । यज्ञः । यज्ञम् । एव । अवेति
। रुन्धे । पथ्याम् । स्वस्तिम् । अयजन् । प्राचीम् । एव । तया । दिशम् । प्रेति ।
अजानन् । अग्निना । दक्षिणा । सोमेन । प्रतीचीम् । सवित्रा । उदीचीम् । अदित्या ।
ऊर्द्ध्वाम् । पथ्याम् । स्वस्तिम् । यजति । प्राचीम् । एव । तया । दिशम् । प्रेति । जानाति
। पथ्याम् । स्वस्तिम् । इष्ट्वा । अग्नीषोमावित्यग्नी-सोमौ । यजति । चक्षुषी इति । वै ।
एते इति । यज्ञस्य । यत् । अग्नीषोमावित्यग्नी - सोमौ । ताभ्याम् । एव । अन्विति । पश्यति ।

36 TS 6.1.5.3

TS 6.1.5.3

Samhita Paata

-त्यग्नीषोमाविष्टा संवितारं यजति सवितृप्रसूत एवानुं पश्यति सवितारमिष्टाऽदितिं यजतीयं वा
 अदितिरस्यामेव प्रतिष्ठायानुं पश्यत्यदितिमिष्टा मारुतीमृचमन्वाह मरुतो वै देवानां विशो देवविशां
 खलु वै कल्पमानं मनुष्यविशमनुं कल्पते यन् मारुतीमृचमन्वाह विशां कृत्स्यै ब्रह्मवादिनो वदन्ति
 प्रयाजवदननूयाजं प्रायणीयं कार्य-मनूयाजव - []

Pada Paata

अग्नीषोमावित्यग्नी - सोमौ । इष्टा । सवितारम् । यजति । सवितृप्रसूत इति सवितृ - प्रसूतः ।
 एव । अन्विति । पश्यति । सवितारम् । इष्टा । अदितिम् । यजति । इयम् । वै । अदितिः
 । अस्याम् । एव । प्रतिष्ठायेति प्रति - स्थायं । अन्विति । पश्यति । अदितिम् । इष्टा ।
 मारुतीम् । ऋचम् । अन्विति । आह । मरुतः । वै । देवानाम् । विशः । देवविशमिति देव
 - विशम् । खलु । वै । कल्पमानम् । मनुष्यविशमिति मनुष्य-विशम् । अन्विति । कल्पते
 । यत् । मारुतीम् । ऋचम् । अन्वाहेत्यनु-आह । विशाम् । कृत्स्यै । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म -
 वादिनः । वदन्ति । प्रयाजवदिति प्रयाज - वत् । अननूयाजमित्यननु - याजम् । प्रायणीयमिति
 प्र - अयणीयम् । कार्यम् । अनूयाजवदित्यनूयाज - वत् ।

37 TS 6.1.5.4

TS 6.1.5.4

Samhita Paata

दप्रयाज-मुदयनीयमितीमे वै प्रयाजा अमी अनूयाजाः सैव सा यज्ञस्य सन्ततिस्तत् तथा न कार्यमात्मा वै प्रयाजाः प्रजाऽनूयाजा यत् प्रयाजा-नन्तरियादात्मानम्-न्तरियाद्-यदनूयाजा-नन्तरियात् प्रजामन्तरियाद्यतः खलु वै यज्ञस्य विततस्य न क्रियते तदनु यज्ञः परा भवति यज्ञं पराभवन्तं यजमानोऽनु - []

Pada Paata

अप्रयाजमित्यप्र - याजम् । उदयनीयमित्युत् - अयनीयम् । इति । इमे । वै । प्रयाजा इति प्र - याजाः । अमी इति । अनूयाजा इत्यनु - याजाः । सा । एव । सा । यज्ञस्य । सन्ततिरिति सं - ततिः । तत् । तथा । न । कार्यम् । आत्मा । वै । प्रयाजा इति प्र - याजाः । प्रजेति प्र - जा । अनूयाजा इत्यनु-याजाः । यत् । प्रयाजानिति प्र-याजान् । अन्तरियादित्यन्तः - इयात् । आत्मानम् । अन्तः । इयात् । यत् । अनूयाजानित्यनु - याजान् । अन्तरियादित्यन्तः - इयात् । प्रजामिति प्र-जाम् । अन्तः । इयात् । यतः । खलु । वै । यज्ञस्य । विततस्येति वि-ततस्य । न । क्रियते । तत् । अन्विति । यज्ञः । परेति । भवति । यज्ञम् । पराभवन्तमिति परा - भवन्तम् । यजमानः । अनु ।

38 TS 6.1.5.5

TS 6.1.5.5

Samhita Paata

परा भवति प्रयाजवदेवा-नूयाजवत् प्रायणीयं कार्यं प्रयाजवदनूयाजव-दुदयनीयं नाऽऽत्मानमन्तरेति न प्रजां न यज्ञः पराभवति न यजमानः प्रायणीयस्य निष्कास उदयनीयमभि निर्वपति सैव सा

य॒ज्ञस्य॑ सन्त॑तिर्याः प्रा॒यणी॑यस्य या॒ज्याः॑ यत् ता उ॒दय॑नीयस्य या॒ज्याः॑ कुर्यात् परा॑ङ्मुं लो॒कमा
रो॒हेत् प्र॒मायु॑कः स्या॒द्याः प्रा॒यणी॑यस्य पुरोऽनु॒वाक्या॑स्ता () उ॒दय॑नीयस्य या॒ज्याः॑ करोत्य॒स्मिन्ने॒व
लो॒के प्र॒ति तिष्ठ॑ति ॥

Pada Paata

परेति॑ । भ॒वति॑ । प्र॒याज॑व॒दिति॑ प्र॒याज - व॒त् । ए॒व । अ॒नूया॑ज॒व॒दित्य॑नूयाज - व॒त् ।
प्रा॒यणी॑यमि॒ति प्र - अ॒यनी॑यम् । का॒र्यम् । प्र॒याज॑व॒दिति॑ प्र॒याज - व॒त् । अ॒नूया॑ज॒व॒दित्य॑नूयाज-व॒त्
। उ॒दय॑नीयमि॒त्युत्-अ॒यनी॑यम् । न । आ॒त्मान॑म् । अ॒न्तरे॑तीत्य॒न्तः-ए॒ति । न । प्र॒जामि॑ति॒ प्र
- जा॒म् । न । य॒ज्ञः । प॒राभ॑व॒तीति॑ प॒रा - भ॑व॒ति । न । य॒ज॑मानः । प्रा॒यणी॑यस्येति॑ प्र -
अ॒यनी॑यस्य । नि॒ष्का॒से । उ॒दय॑नीयमि॒त्युत् - अ॒यनी॑यम् । अ॒भि । नि॒रिति॑ । व॒प॒ति । सा ।
ए॒व । सा । य॒ज्ञस्य॑ । सन्त॑तिरि॒ति सं - त॒तिः । याः । प्रा॒यणी॑यस्येति॑ प्र - अ॒यनी॑यस्य ।
या॒ज्याः॑ । यत् । ताः । उ॒दय॑नीयस्ये॒त्युत्-अ॒यनी॑यस्य । या॒ज्याः॑ । कुर्यात् । परा॑ङ् । अ॒मुम्
। लो॒कम् । ए॒ति । रो॒हेत् । प्र॒मायु॑क इति॑ प्र - मा॒यु॑कः । स्या॒त् । याः । प्रा॒यणी॑यस्येति॑
प्र - अ॒यनी॑यस्य । पुरोऽनु॒वाक्या॑ इति॑ पुरः - अ॒नुवा॒क्याः॑ । ताः () । उ॒दय॑नीयस्ये॒त्युत् -
अ॒यनी॑यस्य । या॒ज्याः॑ । क॒रोति॑ । अ॒स्मिन् । ए॒व । लो॒के । प्र॒तीति॑ । तिष्ठ॑ति ॥

39 TS 6.1.6.1

TS 6.1.6.1

Samhita Paata

क॒द्रूश्च॑ वै सु॒प॒र्णी चा॑ऽऽ*त्मरू॒पयो॑रस्प॒र्द्धेता॑ऽ सा क॒द्रूः सु॒प॒र्णीम॑जय॒त् साऽब्र॑वीत् तृतीय॑स्यामि॒तो दि॒वि
सोम॑स्तमा ह॒र तेना॑ऽऽ*त्मानं॑ निष्क्रीणी॒ष्वेती॑यं वै क॒द्रूसौ सु॒प॒र्णी छन्दा॑ऽसि सौप॒र्णेयाः॑ साब्र॑वीदु॒स्मै
वै पि॒तरौ पु॒त्रान् बि॑भृत-स्तृतीय॑स्यामि॒तो दि॒वि सोम॑स्तमा ह॒र तेना॑ऽऽ*त्मानं॑ निष्क्रीणी॒ष्वे - []

Pada Paata

क॒द्रूः । च॒ । वै । सु॒प॒र्णीति॑ सु - प॒र्णी । च॒ । आ॒त्मरू॒पयो॑रित्या॒त्म - रूप॑योः । अ॒स्प॒र्द्धेता॑म्
। सा । क॒द्रूः । सु॒प॒र्णीमि॑ति सु-प॒र्णीम् । अ॒जय॑त् । सा । अ॒ब्र॑वीत् । तृतीय॑स्याम् । इ॒तः
। दि॒वि । सोमः॑ । तम् । ए॒ति । ह॒र । तेन॑ । आ॒त्मान॑म् । निरि॑ति । क्रीणी॒ष्व । इति॑ ।
इ॒यम् । वै । क॒द्रूः । अ॒सौ । सु॒प॒र्णीति॑ सु-प॒र्णी । छन्दा॑ऽसि । सौप॒र्णेयाः॑ । सा । अ॒ब्र॑वीत्
। अ॒स्मै । वै । पि॒तरौ । पु॒त्रान् । बि॑भृतः । तृतीय॑स्याम् । इ॒तः । दि॒वि । सोमः॑ । तम्
। ए॒ति । ह॒र । तेन॑ । आ॒त्मान॑म् । निरि॑ति । क्रीणी॒ष्व ।

40 TS 6.1.6.2

TS 6.1.6.2

Samhita Paata

तिं मा क॒द्रूर॑वोच॒दिति॑ जग॒त्युद॑प॒त् चतु॑र्दशाक्षरा सु॒ती सा ऽप्रा॑प्य न्य॒वर्त॑त् तस्यै द्वे अ॒क्षरे॑ अमीयेताऽ
सा प॒शुभि॑श्च दी॒क्षया॑ चाऽग॑च्छत् तस्मा॒ज्जग॑ती छन्द॑सां प॒शव्य॑तमा॒ तस्मा॑त् प॒शुम॑न्तं दी॒क्षोप॑ नमति
त्रि॒ष्टुगु॑द॒पत् त्रयो॑दशाक्षरा सु॒ती सा ऽप्रा॑प्य न्य॒वर्त॑त् तस्यै द्वे अ॒क्षरे॑ अमीयेताऽ सा दक्षि॑णाभिश्च
- []

Pada Paata

इति॑ । मा॒ । क॒द्रूः । अ॒वो॒च॒त् । इति॑ । जग॑ती । उ॒दि॒ति॑ । अ॒प॒त॒त् । चतु॑र्दशाक्षरेति॑ चतु॑र्दश
 - अ॒क्ष॒रा॒ । स॒ती । सा । अ॒प्रा॒प्ये॒त्य॒प्र॑ - आ॒प्य॒ । नी॒ति॑ । अ॒व॒र्त॒त् । तस्यै॑ । द्वे इति॑ । अ॒क्ष॒रे
 इति॑ । अ॒मी॒ये॒ता॒म् । सा । प॒शु॒भि॒रि॒ति॑ प॒शु - भिः॑ । च॒ । दी॒क्ष॒या॑ । च॒ । ए॒ति॑ । अ॒ग॒च्छ॒त्
 । तस्मा॑त् । जग॑ती । छ॒न्द॑साम् । प॒श॒व्य॑तुमेति॑ प॒श॒व्य॑ - त॒मा॒ । तस्मा॑त् । प॒शु॒म॒न्त॑मिति॑
 प॒शु - म॒न्त॑म् । दी॒क्षा॒ । उ॒पे॒ति॑ । न॒म॒ति॑ । त्रि॒ष्टु॒क् । उ॒दि॒ति॑ । अ॒प॒त॒त् । त्रयो॑दशाक्षरेति॑
 त्रयो॑दश - अ॒क्ष॒रा॒ । स॒ती । सा । अ॒प्रा॒प्ये॒त्य॒प्र॑ - आ॒प्य॒ । नी॒ति॑ । अ॒व॒र्त॒त् । तस्यै॑ । द्वे इति॑
 । अ॒क्ष॒रे इति॑ । अ॒मी॒ये॒ता॒म् । सा । दक्षि॑णाभिः । च॒ ।

41 TS 6.1.6.3**TS 6.1.6.3****Samhita Paata**

तप॑सा॒ चाऽग॑च्छत् तस्मा॑त् त्रि॒ष्टु॒भो लो॒के मा॒द्भ्य॑न्दिने॒ सव॑ने॒ दक्षि॑णा नीयन्त ए॒तत् खलु॑ वाव तप॑
 इत्या॑हु॒र्यः स्वं ददा॑तीति॑ गाय॒त्र्युद॑प॒त॒च्चतु॑रक्षरा स॒त्य॑जया॒ ज्योति॑षा॒ तम॑स्या अ॒जाऽभ्य॑रुन्ध॒ तदु॒जाया॑
 अज॑त्व॒ः सा सोमं॑ चाऽऽह॑रच्च॒त्वारि॑ चा॒क्षरा॑णि साऽष्टा॑क्षरा॒ सम॑पद्यत ब्रह्म॒वादि॑नो॒ वद॑न्ति - []

Pada Paata

तपसा । च । एति । अगच्छत् । तस्मात् । त्रिष्टुभः । लोके । माद्वयन्दिने । सर्वने
 । दक्षिणाः । नीयन्ते । एतत् । खलु । वाव । तपः । इति । आहुः । यः । स्वम्
 । ददाति । इति । गायत्री । उदिति । अपतत् । चतुरक्षरेति चतुः - अक्षरा । सती ।
 अजया । ज्योतिषा । तम् । अस्थै । अजा । अभीति । अरुन्ध । तत् । अजायाः ।
 अजत्वमित्यज-त्वम् । सा । सोमम् । च । एति । अहरत् । चत्वारि । च । अक्षराणि ।
 सा । अष्टाक्षरेत्यष्टा - अक्षरा । समिति । अपद्यत् । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । वदन्ति ।

42 TS 6.1.6.4

TS 6.1.6.4

Samhita Paata

कस्मात् सत्याद्-गायत्री कनिष्ठा छन्दसां सती यज्ञमुखं परीयायेति यदेवादः सोममाऽहरत् तस्माद्-
 यज्ञमुखं पर्येत तस्मात् तेजस्विनीतमा पद्भ्यां द्वे सर्वने समगृह्णान् मुखेनैकं यन्मुखेन समगृह्णात्
 तदधयत् तस्माद् द्वे सर्वने शुक्रवती प्रातस्सवनं च माद्वयन्दिनं च तस्मात् तृतीयं सवनं ऋजीषमभि
 षुण्वन्ति धीतमिव हि मन्यन्त - []

Pada Paata

कस्मात् । सत्यात् । गायत्री । कनिष्ठा । छन्दसाम् । सती । यज्ञमुखमिति यज्ञ - मुखम्
 । परीति । इयाय । इति । यत् । एव । अदः । सोमम् । एति । अहरत् । तस्मात् ।
 यज्ञमुखमिति यज्ञ - मुखम् । परीति । ऐत् । तस्मात् । तेजस्विनीतमेति तेजस्विनी-तमा ।

प॒द्भ्यामि॑ति॒ पत्-भ्याम् । द्वे इति॑ । स॒र्व॒ने इति॑ । स॒म॒गृ॒ह्णा॒दि॒ति॒ सं - अ॒गृ॒ह्णात् । मुखे॑न । ए॒कम् ।
 । यत् । मुखे॑न । स॒म॒गृ॒ह्णा॒दि॒ति॒ सं - अ॒गृ॒ह्णात् । तत् । अ॒ध॒य॒त् । तस्मा॑त् । द्वे इति॑ । स॒र्व॒ने
 इति॑ । शु॒क्र॒व॒ती इति॑ शु॒क्र - व॒ती । प्रा॒त॒स्स॒व॒न॒मि॒ति॒ प्रा॒तः - स॒व॒नम् । च । मा॒द्व्य॒न्दि॒नम् ।
 च । तस्मा॑त् । तृ॒ती॒य॒स॒व॒न इति॑ तृ॒ती॒य - स॒व॒ने । ऋ॒जी॒षम् । अ॒भी॒ति॒ । सु॒न्व॒न्ति॒ । धी॒तम्
 । इ॒व । हि । म॒न्य॒न्ते ।

43 TS 6.1.6.5

TS 6.1.6.5

Samhita Paata

आ॒शि॒र॒म॒व॑ न॒य॒ति स॒शु॒क्र॒त्वा॒या॒थो सं भ॑र॒त्ये॒वैन॒त् तः सोम॑-मा॒ह्रि॒य॒मा॑णं ग॒न्ध॒र्वो वि॒श्वा॒व॑सुः प॒र्य॒मु॒ष्णा॒थ
 स त्रि॒स्रो रा॒त्रीः प॑रि॒मु॒षि॒तोऽव॑स॒त् तस्मा॑त् त्रि॒स्रो रा॒त्रीः क्री॒तः सोमो॑ व॒स॒ति॒ ते दे॒वा अ॑ब्रु॒वन्थ॒ स्त्रीका॑मा
 वै ग॒न्ध॒र्वा स्त्रि॒या नि॒ष्क्री॑णामेति॒ ते वाचः॑ स्त्रि॒यमे॑क॒हाय॑नीं कृ॒त्वा तया॑ नि॒र॒क्री॑णन्थ॒ सा रो॒हि॒द्-रूपं॑
 कृ॒त्वा ग॒न्ध॒र्वेभ्यो॑- []

Pada Paata

आ॒शि॒र॒म् । अ॒वे॒ति॒ । न॒य॒ति॒ । स॒शु॒क्र॒त्वा॒ये॒ति॒ स॒शु॒क्र - त्वा॒य॑ । अ॒थो इति॑ । स॒मि॒ति॒ । भ॒र॒ति॒
 । ए॒व । ए॒न॒त् । तम् । सोम॑म् । आ॒ह्रि॒य॒मा॑ण॒मि॒त्या॑ - ह्रि॒य॒मा॑णम् । ग॒न्ध॒र्वः । वि॒श्वा॒व॑सु॒रि॒ति॑
 वि॒श्व - व॒सुः । प॑री॒ति॒ । अ॒मु॒ष्णा॒त् । सः । त्रि॒स्रः । रा॒त्रीः । प॑रि॒मु॒षि॒त् इति॑ प॑रि॒ - मु॒षि॒तः
 । अ॒व॒स॒त् । तस्मा॑त् । त्रि॒स्रः । रा॒त्रीः । क्री॒तः । सोमः॑ । व॒स॒ति॒ । ते । दे॒वाः । अ॑ब्रु॒वन्

। स्त्रीका॑मा इति स्त्री - का॒माः । वै । ग॒न्ध॒र्वाः । स्त्रिया॑ । निरिति॑ । क्री॒णाम् । इति॑ । ते । वाच॑म् । स्त्रिय॑म् । एक॑हायनी॒मित्येक॑ - हा॒यनी॑म् । कृ॒त्वा । तया॑ । निरिति॑ । अ॒क्री॒णन् । सा । रोहि॑त् । रू॒पम् । कृ॒त्वा । ग॒न्ध॒र्वेभ्यः॑ ।

44 TS 6.1.6.6

TS 6.1.6.6

Samhita Paata

ऽप॒क्र॒म्यातिष्ठ॑त् तद्-रोहि॑तो जन्म॑ ते दे॒वा अ॑ब्रुवन्नप॑ युष्मद॑क्री॒मा-न्नास्मा॑नु-पाव॑र्तते वि ह्व॑यामहा इति॑
ब्रह्म॑ गन्ध॒र्वा अव॑दन्नगा॒यन् दे॒वाः सा दे॒वान् गा॑यत उ॒पाव॑र्तत तस्मा॑द्-गा॒यन्तः स्त्रियः॑ का॒मय॑न्ते
का॒मु॒का ए॒नः स्त्रियो॑ भवन्ति॒ य ए॒वं वे॒दाथो॑ य ए॒वं वि॒द्वानपि॑ ज॒न्येषु॑ भव॑न्ति तेभ्य॑ ए॒व द॑दत्यु॒त
यद्-ब॒हुत॑या - []

Pada Paata

अ॒प॒क्र॒म्येत्य॑प - क्र॒म्यं । अ॒तिष्ठ॑त् । तत् । रोहि॑तः । जन्म॑ । ते । दे॒वाः । अ॒ब्रुव॑न् ।
अपे॑ति । युष्म॑त् । अ॒क्री॒मात् । न । अ॒स्मान् । उ॒पाव॑र्तत इत्यु॑प - आ॒व॑र्तते । वी॒तिं ।
ह्व॑या॒म॒है । इति॑ । ब्रह्म॑ । गन्ध॒र्वाः । अव॑दन् । अगा॑यन् । दे॒वाः । सा । दे॒वान् ।
गा॑यतः । उ॒पाव॑र्ततेत्यु॑प-आ॒व॑र्तत । तस्मा॑त् । गा॒यन्तम् । स्त्रियः॑ । का॒मय॑न्ते । का॒मु॒काः ।
ए॒नम् । स्त्रियः॑ । भ॒वन्ति॑ । यः । ए॒वम् । वे॒दं । अथो॑ इति॑ । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् ।
अपी॑ति । ज॒न्येषु॑ । भव॑न्ति । तेभ्यः॑ । ए॒व । द॑दति । उ॒त । यत् । ब॒हुत॑या इति॑ बहु॑ - त॒याः ।

45 TS 6.1.6.7

TS 6.1.6.7

Samhita Paata

भवन्त्येकंहायन्या क्रीणाति वाचैवैनः सर्वया क्रीणाति तस्मादेकंहायना मनुष्या वाचं वदन्त्यकूटया
 ऽकर्णया ऽ काणयाश्चोणया ऽसंसशफया क्रीणाति सर्वयैवैनं क्रीणाति यच्छ्वेतया क्रीणीयाद्-दुश्चर्मा
 यजमानः स्याद्यत् कृष्णया-ऽनुस्तरणी स्यात् प्रमायुको यजमानः स्याद्यद् द्विरूपया वात्रघ्नी स्यात्
 स वाऽन्यं जिनीयात् तं वाऽन्यो जिनीयादरुणया पिङ्गाक्ष्या () क्रीणात्येतद्वै सोमस्य रूपः स्वयैवैनं
 देवतया क्रीणाति ॥

Pada Paata

भवन्ति । एकंहायन्येत्येकं - हायन्या । क्रीणाति । वाचा । एव । एनम् । सर्वया । क्रीणाति
 । तस्मात् । एकंहायना इत्येकं-हायनाः । मनुष्याः । वाचम् । वदन्ति । अकूटया । अकर्णया
 । अकाणया । अश्चोणया । असंसशफयेत्यसंस - शफया । क्रीणाति । सर्वया । एव । एनम्
 । क्रीणाति । यत् । श्वेतया । क्रीणीयात् । दुश्चर्मैति दुः - चर्मा । यजमानः । स्यात् । यत्
 । कृष्णया । अनुस्तरणीत्यनु - स्तरणी । स्यात् । प्रमायुक इति प्र - मायुकः । यजमानः ।
 स्यात् । यत् । द्विरूपयेति द्वि - रूपया । वात्रघ्नीति वात्र - घ्नी । स्यात् । सः । वा । अन्यम्
 । जिनीयात् । तम् । वा । अन्यः । जिनीयात् । अरुणया । पिङ्गाक्ष्येति पिङ्ग - अक्ष्या ()
 । क्रीणाति । एतत् । वै । सोमस्य । रूपम् । स्वया । एव । एनम् । देवतया । क्रीणाति ॥

46 TS 6.1.7.1

TS 6.1.7.1

Samhita Paata

तद्वि॑रण्यम॒भवत् तस्मा॑दु॒द्ध्यो हिर॑ण्यं पुन॑न्ति ब्र॒ह्मवा॑दिनो॑ वद॑न्ति कस्मा॑त् स॒त्याद॑न॒स्थिके॑न प्र॒जाः
प्र॒वीय॑न्ते ऽस्थ॒न्वती॑र्जायन्त॒ इति॑ यद्वि॑रण्यं घृ॒तेऽव॑धाय॑ जु॒होति॑ तस्मा॑द॒न॒स्थिके॑न प्र॒जाः प्र वी॑यन्ते
ऽस्थ॒न्वती॑र्जायन्त ए॒तद्वा अ॒ग्नेः प्रि॑यं धाम॑ यद्-घृ॒तं तेजो॑ हिर॑ण्यमि॒यन्ते शु॒क्र त॒नू॒रि॒दं व॑र्च॒ इत्या॑ह
स॒तेज॑समे॒वैन॑ स॒तनुं॑ - []

Pada Paata

तत् । हिर॑ण्यम् । अ॒भवत् । तस्मा॑त् । अ॒द्ध्य इत्य॑त् - भ्यः । हिर॑ण्यम् । पुन॑न्ति ।
ब्र॒ह्मवा॑दिन॒ इति॑ ब्रह्म - वा॒दिनः॑ । वद॑न्ति । कस्मा॑त् । स॒त्यात् । अ॒न॒स्थिके॑न । प्र॒जा इति॑ प्र
- जाः । प्र॒वीय॑न्त॒ इति॑ प्र - वी॑यन्ते । अ॒स्थ॒न्वती॑रित्य॑स्थन् - वतीः॑ । जा॒यन्ते॑ । इति॑ । यत्
। हिर॑ण्यम् । घृ॒ते । अ॒व॒धायेत्य॑व - धाय॑ । जु॒होति॑ । तस्मा॑त् । अ॒न॒स्थिके॑न । प्र॒जा इति॑ प्र
- जाः । प्रेति॑ । वी॒यन्ते॑ । अ॒स्थ॒न्वती॑रित्य॑स्थन् - वतीः॑ । जा॒यन्ते॑ । ए॒तत् । वै । अ॒ग्नेः ।
प्रि॑यम् । धाम॑ । यत् । घृ॒तम् । तेजः॑ । हिर॑ण्यम् । इ॒यम् । ते । शु॒क्र । त॒नूः । इ॒दम् ।
व॑र्चः । इति॑ । आ॒ह । स॒तेज॑समि॒ति स - तेज॑सम् । ए॒व । ए॒नम् । स॒तनु॑मि॒ति स - त॒नुम् ।

47 TS 6.1.7.2

TS 6.1.7.2

Samhita Paata

करोत्यथो सं भरत्येवैनं यदबद्धम-वदुद्ध्याद्-गर्भाः प्रजानां परापातुकाः स्युर्बद्धमव दधाति गर्भाणां धृत्यै निष्टुर्यं बद्धाति प्रजानां प्रजननाय वाग्वा एषा यथ सोमक्रयणी जूरसीत्याह यद्धि मनसा जवन्ते तद्वाचा वदति धृता मनसेत्याह मनसा हि वाग्धृता जुष्टा विष्णवे इत्याह - []

Pada Paata

करोति । अथो इति । समिति । भरति । एव । एनम् । यत् । अबद्धम् । अवदुद्ध्यादित्येव -दुद्ध्यात् । गर्भाः । प्रजानामिति प्र - जानाम् । परापातुका इति परा-पातुकाः । स्युः । बद्धम् । अवेति । दुधाति । गर्भागाम् । धृत्यै । निष्टुर्यम् । बद्धाति । प्रजानामिति प्र - जानाम् । प्रजननायेति प्र-जननाय । वाक् । वै । एषा । यत् । सोमक्रयणीति सोम - क्रयणी । जूः । असि । इति । आह । यत् । हि । मनसा । जवन्ते । तत् । वाचा । वदति । धृता । मनसा । इति । आह । मनसा । हि । वाक् । धृता । जुष्टा । विष्णवे । इति । आह ।

48 TS 6.1.7.3

TS 6.1.7.3

Samhita Paata

य॒ज्ञो वै विष्णुं॑ य॒ज्ञायै॑वैनां जुष्टां॑ करोति॑ तस्या॑स्ते स॒त्यस॑वसः प्रस॒व इत्या॑ह सवि॒तृ-प्र॑सूतामेव वाच॑मव॒
रुन्धे॑ काण्डे॑काण्डे॒ वै क्रि॒यमा॑णे य॒ज्ञः रक्षा॑सि जिघा॑सन्त्येष॒ खलु॑ वा अर॑क्षोहतः पन्था॑ योऽग्रे॑श्च
सूर्य॑स्य च॒ सूर्य॑स्य चक्षु॒रा-ऽरु॑हम॒ग्रेर॑क्षः क॒नीनि॑कामि॒त्याह॑ य ए॒वार॑क्षोहतः पन्था॑स्तः सु॒मारो॑हति
- []

Pada Paata

य॒ज्ञः । वै । विष्णुः॑ । य॒ज्ञाय॑ । ए॒व । ए॒नाम् । जुष्टा॑म् । करो॒ति । तस्याः॑ । ते ।
स॒त्यस॑वस इति॑ स॒त्य - स॒वसः । प्र॒स॒व इति॑ प्र - स॒वे । इति॑ । आ॒ह । स॒वि॒तृ-प्र॑सूतामि॒ति
स॒वि॒तृ - प्र॑सूताम् । ए॒व । वाच॑म् । अवे॒ति । रुन्धे॑ । काण्डे॑काण्ड इति॑ काण्डे॑-काण्डे॑ । वै
। क्रि॒यमा॑णे । य॒ज्ञम् । रक्षा॑सि । जिघा॑स॒न्ति । ए॒षः । खलु॑ । वै । अर॑क्षोहत इत्य॑रक्षः
- ह॒तः । पन्थाः॑ । यः । अ॒ग्रेः । च॒ । सूर्य॑स्य । च॒ । सूर्य॑स्य । चक्षुः॑ । ए॒ति । अ॒रु॒हम्
। अ॒ग्रेः । अ॒क्षः । क॒नीनि॑काम् । इति॑ । आ॒ह । यः । ए॒व । अर॑क्षोहत इत्य॑रक्षः-ह॒तः
। पन्थाः॑ । तम् । सु॒मारो॑ह॒तीति॑ सं - आ॒रो॒हति॑ ।

49 TS 6.1.7.4

TS 6.1.7.4

Samhita Paata

वाग्वा ए॒षा यथ् सोम॑क्रय॒णी चिद॑सि म॒नाऽसी॑त्याह॒ शास्त्रे॑वैनामे॒तत् तस्मा॑च्छि॒ष्टाः प्र॒जा जा॑यन्ते
चिद॑सीत्याह॒ यद्धि॑ मन॒सा चे॒तय॑ते तद्-वा॒चा वद॑ति म॒नाऽसी॑त्याह॒ यद्धि॑ मन॒साऽभि॑गच्छति॒ तत्

क॒रोति॒ धी॒र॒सी॒त्या॑ह॒ यद्वि॒ मन॑सा॒ ध्या॒य॑ति॒ तद्-वा॒चा - []

Pada Paata

वाक् । वै । ए॒षा । यत् । सो॒म॒क्र॒य॒णी॑ति॒ सोम॑ - क्र॒य॒णी । चि॒त् । अ॒सि॒ । म॒ना । अ॒सि॒ ।
इति॑ । आ॒ह॒ । शा॒स्ति॑ । ए॒व । ए॒ना॒म् । ए॒तत् । तस्मा॑त् । शि॒ष्टाः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः ।
जा॒य॒न्ते॒ । चि॒त् । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । यत् । हि । मन॑सा । चे॒त॒य॑ते । तत् । वा॒चा ।
वद॑ति । म॒ना । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । यत् । हि । मन॑सा । अ॒भि॒गच्छ॑तीत्य॑भि - गच्छ॑ति ।
तत् । क॒रोति॑ । धीः । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । यत् । हि । मन॑सा । ध्या॒य॑ति । तत् । वा॒चा ।

50 TS 6.1.7.5

TS 6.1.7.5

Samhita Paata

वद॑ति॒ दक्षि॑णा॒ऽसी॒त्या॑ह॒ दक्षि॑णा॒ ह्ये॒षा य॒ज्ञिया॒ऽसी॒त्या॑ह॒ य॒ज्ञिया॑मे॒वैन॑ करोति॒ क्ष॒त्रिया॒सी॒त्या॑ह॒ क्ष॒त्रिया॒
ह्ये॒षा ऽदि॑तिरस्युभ॒यत॑र॒शी॒र्ष्णी॑त्या॑ह॒ यदे॒वाऽऽदि॑त्यः प्रा॒य॒णी॒यो य॒ज्ञाना॑मादि॒त्य उ॑द॒य॒नी॒य॒स्तस्मा॑दे॒वमा॑ह॒
यद॑ब॒द्धा स्या॑द॒य॑ता स्या॒द्यत् प॑दि॒ब॒द्धा-ऽनु॑स्तर॑णी स्यात् प्र॒मायु॑को यज॑मानः स्या - []

Pada Paata

वद॑ति । दक्षि॑णा । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । दक्षि॑णा । हि । ए॒षा । य॒ज्ञिया॑ । अ॒सि॒ । इति॑
। आ॒ह॒ । य॒ज्ञिया॑म् । ए॒व । ए॒ना॒म् । क॒रोति॑ । क्ष॒त्रिया॑ । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । क्ष॒त्रिया॑ ।

हि । एषा । अदितिः । असि । उभयतरशीर्ष्णीत्युभयतः - शीर्ष्णी । इति । आह । यत् ।
 एव । अदित्यः । प्रायणीय इति प्र - अयणीयः । यज्ञानाम् । अदित्यः । उदयनीय इत्युत्
 - अयनीयः । तस्मात् । एवम् । आह । यत् । अबद्धा । स्यात् । अयता । स्यात् । यत्
 । पदिबद्धेति पदि - बद्धा । अनुस्तरणीत्यनु - स्तरणी । स्यात् । प्रमायुक इति प्र - मायुकः
 । यजमानः । स्यात् ।

51 TS 6.1.7.6

TS 6.1.7.6

Samhita Paata

-द्यत् कर्णगृहीता वार्त्रघ्नी स्यात् स वाऽन्यं जिनीयात् तं वाऽन्यो जिनीयान्मित्रस्त्वां पदि बद्धात्वित्याह
 मित्रो वै शिवो देवानां तेनैवैनां पदि बद्धाति पूषाऽद्धनः पात्वित्याहेयं वै पूषेमामेवास्या अधिपामकः
 समष्ट्या इन्द्राया-द्धयक्षायेत्याहेन्द्रमेवास्या अद्धयक्षं करो - []

Pada Paata

यत् । कर्णगृहीतेति कर्ण-गृहीता । वार्त्रघ्नीति वार्त्र - घ्नी । स्यात् । सः । वा । अन्यम् ।
 जिनीयात् । तम् । वा । अन्यः । जिनीयात् । मित्रः । त्वा । पदि । बद्धात् । इति । आह
 । मित्रः । वै । शिवः । देवानाम् । तेन । एव । एनाम् । पदि । बद्धाति । पूषा । अद्धनः
 । पातु । इति । आह । इयम् । वै । पूषा । इमाम् । एव । अस्याः । अधिपामित्यधि -
 पाम् । अकः । समष्ट्या इति सं - अष्ट्यै । इन्द्राय । अद्धयक्षायेत्यधि - अक्षाय । इति ।
 आह । इन्द्रम् । एव । अस्याः । अद्धयक्षमित्यधि - अक्षम् । करोति ।

52 TS 6.1.7.7

TS 6.1.7.7

Samhita Paata

-त्यनु॑ त्वा मा॒ता म॑न्यता॒मनु॑ पि॒तेत्या॒हा-नु॑मत॒यैवैन॑या क्रीणाति॒ सा दे॑वि दे॒वमच्छे॑हीत्या॒ह दे॒वी
ह्येषा॑ दे॒वः सोम॑ इन्द्रा॒य सोम॑मित्या॒हेन्द्रा॑य हि सोम॑ आ॒ह्रिय॑ते यदे॒तद्-यजु॑र्न ब्रूयात् परा॑च्येव
सोम॑क्रय॒णीयाद्-रु॒द्रस्त्वाऽऽ वर्त॑य॒त्वित्या॑ह रु॒द्रो वै क्रू॑रो - []

Pada Paata

अ॒न्विति॑ । त्वा॒ । मा॒ता । म॑न्यता॒म् । अ॒न्विति॑ । पि॒ता । इति॑ । आ॒ह । अनु॑मत॒येत्यनु॑ -
म॒त॒या । ए॒व । ए॒न॒या । क्री॒णा॒ति । सा । दे॒वि । दे॒वम् । अ॒च्छे॑ । इ॒हि । इति॑ । आ॒ह । दे॒वी
। हि । ए॒षा । दे॒वः । सोम॑ः । इन्द्रा॒य । सोम॑म् । इति॑ । आ॒ह । इन्द्रा॒य । हि । सोम॑ः ।
आ॒ह्रिय॑त॒ इत्या॑ - ह्रिय॑तै॒ । यत् । ए॒तत् । यजु॑ः । न । ब्रू॒यात् । परा॑ची । ए॒व । सोम॑क्रय॒णीति॑
सोम॑ - क्रय॑णी । इ॒यात् । रु॒द्रः । त्वा॒ । एति॑ । वर्त॑य॒तु । इति॑ । आ॒ह । रु॒द्रः । वै । क्रू॑रः ।

53 TS 6.1.7.8

TS 6.1.7.8

Samhita Paata

देवानां तमेवास्यै परस्ताद्-दधात्यावृत्त्यै क्रूरमिव वा एतत् करोति यद्-रुद्रस्य कीर्तयति मित्रस्य
पथेत्याह शान्त्यै वाचा वा एष वि क्रीणीते यः सोमक्रयण्या स्वस्ति सोमसखा पुनरेहि सह
रय्येत्याह वाचैव विक्रीय पुनरात्मन् वाचं धत्तेऽनुपदासुकाऽस्य वाग्भवति य एवं वेद () ॥

Pada Paata

देवानाम् । तम् । एव । अस्यै । परस्तात् । दधाति । आवृत्त्या इत्या - वृत्त्यै । क्रूरम् । इव
। वै । एतत् । करोति । यत् । रुद्रस्य । कीर्तयति । मित्रस्य । पथा । इति । आह ।
शान्त्यै । वाचा । वै । एषः । वीति । क्रीणीते । यः । सोमक्रयणेति सोम - क्रयण्या ।
स्वस्ति । सोमसखेति सोम - सखा । पुनः । एति । इहि । सह । रय्या । इति । आह ।
वाचा । एव । विक्रियेति वि - क्रीय । पुनः । आत्मन् । वाचम् । धत्ते । अनुपदासुकेत्यनुप
- दासुका । अस्य । वाक् । भवति । यः । एवम् । वेद () ॥

54 TS 6.1.8.1

TS 6.1.8.1

Samhita Paata

षट् पदान्यनु नि क्रामति षड्हं वाङ्माति वदत्युत सँवत्सरस्यायने यावत्येव वाक्तामव रुन्धे सप्तमे
पदे जुहोति सप्तपदा शक्करी पशवः शक्करी पशूनेवाव रुन्धे सप्त ग्राम्याः पशवः सप्ताऽऽरण्याः
सप्त छन्दाश्-स्युभयस्या-वरुद्ध्यै वस्व्यसि रुद्राऽसीत्याह रूपमेवास्या एतन् महिमानं - []

Pada Paata

षट् । पदानि । अनु । नीति । क्रामति । षड्हमिति षट् - अहम् । वाक् । न । अतीति
। वदति । उत । सँवत्सरस्येति सं-वत्सरस्य । अयने । यावती । एव । वाक् । ताम् ।
अवेति । रुन्धे । सप्तमे । पदे । जुहोति । सप्तपदेति सप्त - पदा । शक्करी । पशवः । शक्करी
। पशून् । एव । अवेति । रुन्धे । सप्त । ग्राम्याः । पशवः । सप्त । आरण्याः । सप्त ।
छन्दाश्सि । उभयस्य । अवरुद्ध्या इत्यव - रुद्ध्यै । वस्वी । असि । रुद्रा । असि । इति
। आह । रूपम् । एव । अस्याः । एतत् । महिमानम् ।

55 TS 6.1.8.2

TS 6.1.8.2

Samhita Paata

व्याचष्टे बृहस्पतिस्त्वा सुमे रणवत्वित्याह ब्रह्म वै देवानां बृहस्पति-ब्रह्मणैवास्मै पशून्व रुन्धे रुद्रो
वसुभिरा चिकेत्वित्याहाऽऽ*वृत्त्यै पृथिव्यास्त्वा मूर्द्धन्ना जिघर्मि देवयजन इत्याह पृथिव्या ह्येष मूर्द्धा
यद्-देवयजनमिडायाः पद इत्याहेडायाँ ह्येतत् पदं यथ सोमक्रयण्यै घृतवति स्वाहे - []

Pada Paata

व्याचष्टे इति वि-आचष्टे । बृहस्पतिः । त्वा । सुप्ते । रण्वतु । इति । आह । ब्रह्म । वै ।
 देवानाम् । बृहस्पतिः । ब्रह्मणा । एव । अस्मै । पशून् । अवेति । रुन्धे । रुद्रः । वसुभिरिति
 वसु - भिः । एति । चिकेतु । इति । आह । आवृत्त्या इत्या - वृत्त्यै । पृथिव्याः । त्वा ।
 मूर्द्धन् । एति । जिघर्मि । देवयजन इति देव-यजने । इति । आह । पृथिव्याः । हि । एषः
 । मूर्द्धा । यत् । देवयजनमिति देव - यजनम् । इडायाः । पदे । इति । आह । इडाये ।
 हि । एतत् । पदम् । यत् । सोमक्रयण्या इति सोम - क्रयण्यै । घृतवतीति घृत-वति । स्वाहा ।

56 TS 6.1.8.3**TS 6.1.8.3****Samhita Paata**

-त्याह यदेवास्यै पदाद्-घृतमपीड्यत् तस्मादेवमाह यदद्धुर्युरनग्रावाहुतिं जुहुयादन्धोऽद्धुर्युः स्याद्-
 रक्षांसि यज्ञं हन्युरहिरण्यमुपास्य जुहोत्यग्नित्वेव जुहोति नान्धोऽद्धुर्यु भवति न यज्ञं रक्षांसि
 घ्नन्ति काण्डेकाण्डे वै क्रियमाणे यज्ञं रक्षांसि जिघांसन्ति परिलिखितं रक्षुः परिलिखिता
 अरातय इत्याह रक्षसामपहत्या - []

Pada Paata

इति । आह । यत् । एव । अस्थै । पदात् । घृतम् । अपीड्यत् । तस्मात् । एवम् । आह

। यत् । अ॒द्भ॒र्युः । अ॒न॒ग्रौ । आहु॑ति॒मित्या - हु॒तिम् । जुहु॑यात् । अ॒न्धः । अ॒द्भ॒र्युः । स्या॒त् ।
 । रक्षा॑सि । य॒ज्ञम् । ह॒न्युः । हि॒र॒ण्यम् । उ॒पा॒स्ये॒त्यु॒प - अ॒स्य॑ । जुहो॑ति । अ॒ग्नि॒वती॒त्यग्नि॑ -
 व॒ति॑ । ए॒व । जुहो॑ति । न । अ॒न्धः । अ॒द्भ॒र्युः । भ॒व॒ति॑ । न । य॒ज्ञम् । रक्षा॑सि । घ्न॒न्ति॑ ।
 । काण्डे॑काण्ड॒ इति॑ काण्डे॑ - का॒ण्डे॑ । वै । क्रि॒य॒मा॒णे । य॒ज्ञम् । रक्षा॑सि । जि॒घा॑स॒न्ति॑ ।
 परि॑लि॒खित॒मिति॑ परि॑ - लि॒खित॒म् । रक्षः॑ । परि॑लि॒खिता॒ इति॑ परि॑ - लि॒खिताः॑ । अ॒रा॒तयः॑ ।
 इति॑ । आ॒ह॒ । रक्ष॑साम् । अ॒प॒ह॒त्या॒ इत्य॑प॑ - ह॒त्यै॑ ।

57 TS 6.1.8.4

TS 6.1.8.4

Samhita Paata

इ॒द॒म॒ह॑ रक्ष॑सो ग्री॒वा अपि॑ कृ॒न्ता॒मि॒ योऽस्मा॑न् द्वेष्टि॑ यं च व॒यं द्वि॒ष्म इत्या॑ह॒ द्वौ वा॒व पु॒रु॑षौ यं
 चै॒व द्वेष्टि॑ यश्चै॒नं द्वेष्टि॑ तयो॑रे॒वान॑न्तरा॒यं ग्री॒वाः कृ॑न्त॒ति प॒शवो॑ वै सो॒म॒क्रय॑ण्यै प॒दं या॑वत्त॒मू॒तं सं
 व॑प॒ति प॒शू॒ने॒वाव॑ रु॒न्धेऽस्मे॑ रा॒य इति॑ सं व॑प॒त्या॒त्मान॑-मे॒वाद्भ॒र्युः - []

Pada Paata

इ॒द॒म् । अ॒ह॒म् । रक्ष॑सः । ग्री॒वाः । अपी॑ति॒ । कृ॒न्ता॒मि॒ । यः । अ॒स्मा॑न् । द्वेष्टि॑ । यम्
 । च॒ । व॒यम् । द्वि॒ष्मः । इति॑ । आ॒ह॒ । द्वौ । वा॒व । पु॒रु॑षौ । यम् । च॒ । ए॒व । द्वेष्टि॑
 । यः । च॒ । ए॒न॒म् । द्वेष्टि॑ । तयोः॑ । ए॒व । अ॒न॑न्तरा॒य॒मित्य॑न॒न्तः - आ॒य॒म् । ग्री॒वाः ।
 कृ॑न्त॒ति । प॒शवः॑ । वै । सो॒म॒क्रय॑ण्या॒ इति॑ सो॒म - क्रय॑ण्यै । प॒दम् । या॑वत्त॒मू॒तमिति॑ या॒वत्
 - त्मू॒तम् । स॒मिति॑ । व॒प॒ति॒ । प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे॑ । अ॒स्मे॑ इति॑ । रा॒यः । इति॑

। समितिं । वृ॒पति॑ । आ॒त्मान॑म् । ए॒व । अ॒द्भ्युः ।

58 TS 6.1.8.5

TS 6.1.8.5

Samhita Paata

प॒शुभ्यो॑ नान्तरेति॑ त्वे रा॒य इति॑ यज॑मानाय॒ प्र यच्छति॑ यज॑मान ए॒व र॒यिं द॑धाति॒ तोते॑ रा॒य इति॑
पत्नि॑या अ॒र्द्धो वा ए॒ष आ॒त्मनो॑ यत् पत्नी॑ यथा॑ गृ॒हेषु॑ नि॒धत्ते॑ ता॒दृगे॒व तत् त्वष्टी॑मती ते स॒पेये॑त्या॒ह
त्वष्टा॑ वै प॑शूनां मि॒थुनानां॑ रू॒पकृद्-रू॒पमे॒व प॒शुषु॑ द॒धात्य॑स्मै वै लो॒काय॑ गा॒र॒ह॑पत्य॒ आ धी॑यते ()
ऽमुष्मा॑ आ॒हव॑नीयो॒ यद्-गा॒र॒ह॑पत्य॒ उप॑वपे॒दस्मिन् लो॒के प॑शुमान्थ॒ स्याद्-यदा॑हव॒नीये ऽमुष्मिन्
लो॒के प॑शुमान्थ॒ स्यादु॑भयो॒रुप॑ व॒पत्यु॑भयो॒रैवैनं॑ लो॒कयोः॑ प॒शुमन्तं॑ करोति ॥

Pada Paata

प॒शुभ्य॑ इति॑ प॒शु - भ्यः । न । अ॒न्तः । ए॒ति । त्वे इति॑ । रा॒यः । इति॑ । यज॑मानाय ।
प्रेति॑ । य॒च्छति॑ । यज॑माने । ए॒व । र॒यिम् । द॒धाति॑ । तोते॑ । रा॒यः । इति॑ । पत्नि॑यै ।
अ॒र्द्धः । वै । ए॒षः । आ॒त्मनः॑ । यत् । पत्नी॑ । यथा॑ । गृ॒हेषु॑ । नि॒धत्त इति॑ नि - ध॒त्ते ।
ता॒दृक् । ए॒व । तत् । त्वष्टी॑मती । ते । स॒पेय॑ । इति॑ । आ॒ह । त्वष्टा॑ । वै । प॒शूनाम् ।
मि॒थुनाना॑म् । रू॒पकृ॑दिति॑ रू॒प - कृ॒त् । रू॒पम् । ए॒व । प॒शुषु॑ । द॒धाति॑ । अ॒स्मै । वै ।
लो॒काय॑ । गा॒र॒ह॑पत्य॒ इति॑ गा॒र॒ह॑ - प॒त्यः । एति॑ । धी॒यते॑ () । अ॒मुष्मै॑ । आ॒हव॑नीय॒ इत्या॑
- ह॒व॑नीयः । यत् । गा॒र॒ह॑पत्य॒ इति॑ गा॒र॒ह॑ - प॒त्ये । उ॒प॒व॒पे॒दित्यु॑प - व॒पेत् । अ॒स्मिन् । लो॒के

। प॒शुमानि॑तिं प॒शु - मान् । स्यात् । यत् । आ॒ह॒व॒नीय॑ इत्या॑ - ह॒व॒नीये॑ । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के
। प॒शुमानि॑तिं प॒शु - मान् । स्यात् । उ॒भयोः॑ । उ॒पेति॑ । व॒प॒ति । उ॒भयोः॑ । ए॒व । ए॒नम्
। लो॒कयोः॑ । प॒शुमन्त॑मिति प॒शु - मन्त॑म् । क॒रो॒ति ॥

59 TS 6.1.9.1

TS 6.1.9.1

Samhita Paata

ब्र॒ह्मवा॒दिनो॑ वदन्ति वि॒चित्यः॑ सोमा(३) न वि॒चित्या(३) इति॑ सोमो॒ वा ओष॑धीनाः॒ राजा॑ तस्मि॒न्.
यदाप॑न्नं॒ ग्रसि॑तमे॒वास्य॑ तद्-यद्-वि॒चिनु॑याद्-यथा॒ ऽऽस्या॑द्ग्रसि॑तं नि॒ष्विद॑ति॒ तादृ॑गे॒व तद्य॑न्न वि॒चिनु॑याद्-
यथा॒ ऽक्ष॑न्नाप॑न्नं वि॒धाव॑ति॒ तादृ॑गे॒व तत् क्षो॑धु॒को ऽद्ध॑र्युः स्यात् क्षो॑धु॒को यज॑मानः॒ सोम॑विक्रयि॒न्थ
सोम॑श् शो॒धये॒त्ये॒व ब्रू॑याद् यदी॒तरं॑ - []

Pada Paata

ब्र॒ह्मवा॒दिन् इति॑ ब्रह्म - वा॒दिनः॑ । व॒दन्ति॑ । वि॒चित्य॑ इति॑ वि-चित्यः॑ । सोमा(३)ः । न ।
वि॒चित्या(३) इति॑ वि - चित्या(३)ः । इति॑ । सोमः॑ । वै । ओष॑धीनाम् । राजा॑ । तस्मि॑न् । यत्
। आप॑न्नमित्या - प॒न्नम् । ग्र॒सित॑म् । ए॒व । अ॒स्य॑ । तत् । यत् । वि॒चिनु॑यादिति॑ वि - चि॒नुयात्
। यथा॑ । आ॒स्यात् । ग्र॒सित॑म् । नि॒ष्विद॑तीति॑ निः - खि॒दति॑ । ता॒दृक् । ए॒व । तत् । यत्
। न । वि॒चिनु॑यादिति॑ वि - चि॒नुयात् । यथा॑ । अ॒क्षन् । आप॑न्नमित्या - प॒न्नम् । वि॒धाव॑तीति॑
वि - धाव॑ति । ता॒दृक् । ए॒व । तत् । क्षो॑धु॒कः । अ॒द्धर्युः॑ । स्यात् । क्षो॑धु॒कः । यज॑मानः ।
सोम॑विक्रयि॒न्निति॑ सोम॑ - वि॒क्रयि॑न् । सोम॑म् । शो॒धय॑ । इति॑ । ए॒व । ब्रू॑यात् । यदि॑ । इ॒तर॑म् ।

60 TS 6.1.9.2

TS 6.1.9.2

Samhita Paata

यदी॑तरमु॒भये॑नैव सोम॑विक्रयि॒णं-म॑र्पयति॒ तस्मा॑त् सोम॑विक्र॒यी क्षो॑धु॒को ऽरु॑णो ह॒ स्मा॒ऽऽ*हौ॑प॒वेशिः॑
सोम॑क्रय॒ण ए॒वाहं॑ तृ॒तीय स॑व॒नम॑व॒ रुन्धे॑ इति॒ पशू॑नां च॒र्मन् मि॑मीते प॒शूने॑वाव॒ रुन्धे॑ प॒शवो॑ हि
तृ॒तीयः॑ स॒वनं॑ यं का॒मये॑ताप॒शुः स्या॑दित्यृ॒क्षत॑स्तस्य॒ मिमी॑त॒र्क्षं वा॑ अप॒शव्य॑मप॒शुरे॒व भ॑वति॒ यं
का॒मये॑त प॒शुमा॑न्त् स्या॒ - []

Pada Paata

यदि॑ । इ॒तरम् । उ॒भये॑न । ए॒व । सो॒म॒वि॒क्र॒यि॒णमि॑ति॒ सोम॑ - वि॒क्र॒यि॒णम् । अ॒र्प॒य॒ति ।
तस्मा॑त् । सो॒म॒वि॒क्र॒यीति॑ सोम॑ - वि॒क्र॒यी । क्षो॑धु॒कः । अ॒रु॒णः । ह॒ । स्म॒ । आ॒ह॒ ।
औ॒प॒वे॒शि॒रित्यौ॒प॒-वे॒शिः॑ । सो॒म॒क्र॒य॒ण इति॑ सोम॑ - क्र॒य॒णे । ए॒व । अ॒हम् । तृ॒तीय॒स॒व॒नमि॑ति॒
तृ॒तीय॑ - स॒वनम् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे॑ । इति॑ । प॒शूना॑म् । च॒र्मन् । मि॑मी॒ते । प॒शून् । ए॒व ।
अ॒वेति॑ । रु॒न्धे॑ । प॒शवः॑ । हि । तृ॒तीय॑म् । स॒वनम् । यम् । का॒मये॑त । अ॒प॒शुः । स्या॑त्
। इति॑ । ऋ॒क्षतः॑ । तस्य॑ । मि॑मी॒त । ऋ॒क्षम् । वै । अ॒प॒श॒व्यम् । अ॒प॒शुः । ए॒व । भ॑वति॒
। यम् । का॒मये॑त । प॒शुमा॑निति॒ पशु॑ - मा॒न् । स्या॑त् ।

61 TS 6.1.9.3

TS 6.1.9.3

Samhita Paata

-दिति॑ लो॒म॒त॒स्तस्य॑ मि॒मी॒तै॒तद्वै॑ प॒शूनाः॑ रू॒पः॑ रू॒पेणै॒वास्मै॑ प॒शू॒नव॑ रु॒न्धे प॒शु॒मा॒ने॒व भ॑वत्य॒पाम॑न्ते॒
क्री॒णा॒ति॒ सर॑स॒मे॒वैनं॑ क्री॒णा॒त्य॒मा॒त्योऽसी॒त्या॒हामै॒वैनं॑ कुरु॒ते शु॒क्र॒स्ते॒ ग्र॒ह इ॒त्या॒ह शु॒क्रो ह्य॑स्य॒ ग्र॒हो
ऽन॒साऽच्छ॑ या॒ति म॒हि॒मानं॑-मे॒वास्या॑च्छ॑ या॒त्यन॒सा - []

Pada Paata

इति॑ । लो॒म॒तः । तस्य॑ । मि॒मी॒त । ए॒तत् । वै । प॒शूना॑म् । रू॒पम् । रू॒पेण॑ । ए॒व । अ॒स्मै
। प॒शून् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । प॒शु॒मा॒नि॒ति प॒शु - मा॒न् । ए॒व । भ॒व॒ति । अ॒पाम् । अ॒न्ते॑ ।
क्री॒णा॒ति॒ । सर॑स॒मि॒ति स-र॑सम् । ए॒व । ए॒नम् । क्री॒णा॒ति॒ । अ॒मा॒त्यः । अ॒सि॒ । इति॑ । आ॒ह
। अ॒मा । ए॒व । ए॒नम् । कुरु॑ते । शु॒क्रः । ते॒ । ग्र॒हः । इति॑ । आ॒ह । शु॒क्रः । हि॒ । अ॒स्य
। ग्र॒हः । अ॒न॒सा । अ॒च्छ॑ । या॒ति॒ । म॒हि॒मानं॑म् । ए॒व । अ॒स्य॒ । अ॒च्छ॑ । या॒ति॒ । अ॒न॒सा ।

62 TS 6.1.9.4

TS 6.1.9.4

Samhita Paata

ऽच्छं याति तस्मादनोवाह्यं सुमे जीवनं यत्र खलु वा एतः शीर्ष्णा हरन्ति तस्माच्छीरषहार्यं
गिरौ जीवनमभि त्यं देवः सवितारमित्यति-च्छन्दसर्चा मिमीते ऽतिच्छन्दा वै सर्वाणि छन्दांसि
सर्वेभिरेवैनं छन्दोभिर्मिमीते वर्ष्म वा एषा छन्दसां यदतिच्छन्दा यदतिच्छन्दसर्चा मिमीते वर्ष्मेवैनं
समानानां करोत्येकैकयोथ सर्ग- []

Pada Paata

अच्छं । याति । तस्मात् । अ॒नो॒वा॒ह्य॑मित्य॒नः - वा॒ह्य॑म् । सु॒मे । जी॒व॒न॒म् । य॒त्र । ख॒लु ।
वै । ए॒त॒म् । शी॒र्ष्णा । ह॒र॑न्ति । तस्मा॑त् । शी॒र॒ष॒हा॒र्य॑मिति शी॒र॒ष॒हा॒र्य॑म् । गि॒रौ । जी॒व॒न॒म्
। अ॒भी॒ति॑ । त्॒यम् । दे॒वम् । स॒वि॒ता॒र॑म् । इति॑ । अ॒ति॑च्छन्द॒से॒त्यति॑ - छ॒न्द॒सा॒ । ऋ॒चा
। मि॒मी॒त॒ । अ॒ति॑च्छन्दा॒ इत्य॑ति - छ॒न्दाः॒ । वै । सर्वा॑णि । छ॒न्दा॑ंसि । सर्वे॑भिः । ए॒व
। ए॒न॒म् । छ॒न्दो॑भिरिति॒ छ॒न्दः॑-भिः । मि॒मी॒ते॒ । वर्ष्म॑ । वै । ए॒षा । छ॒न्द॑साम् । यत् ।
अ॒ति॑च्छन्दा॒ इत्य॑ति - छ॒न्दाः॒ । यत् । अ॒ति॑च्छन्द॒से॒त्यति॑-छ॒न्द॒सा॒ । ऋ॒चा । मि॒मी॒ते॒ । वर्ष्म॑
। ए॒व । ए॒न॒म् । स॒मा॒ना॒ना॑म् । क॒रो॒ति॒ । एकै॑यैक॒येत्ये॑क॒या - एक॑या॒ । उ॒त्स॑र्ग॒मित्यु॑त् - सर्ग॑म् ।

63 TS 6.1.9.5

TS 6.1.9.5

Samhita Paata

मिमीते ऽयातयाम्नियायातयाम्नियैवैनं मिमीते तस्मान्नानावीर्या अङ्गुलयः सर्वास्वङ्गुष्ठमुप नि गृह्णाति
तस्माथ समावद्वीर्योऽन्याभि-रङ्गुलिभिस्तस्माथ सर्वा अनु सं चरति यथ सह सर्वाभिर्मिमीत सश्शिष्टा

अङ्गुल॑यो जाये॒र-नेक॑यैकयो॒थ सर्ग॑ मिमी॒ते तस्मा॑द् विभ॑क्ता जायन्ते॒ पञ्च॑ कृत्वो॒ यजु॑षा मिमी॒ते
पञ्चा॑क्षरा प॒ङ्क्तिः पाङ्क्तो॑ य॒ज्ञो य॒ज्ञमे॒वाव॑ रुन्धे॒ पञ्च॑ कृत्व॑स्तू॒ष्णीं- []

Pada Paata

मि॒मी॒ते । अया॑तया॒म्रिया॒यातया॒म्रिये॒त्यया॑तया॒म्रिया-अ॒या॒तया॒म्रिया॒ । ए॒व । ए॒नम् । मि॒मी॒ते ।
तस्मा॑त् । नाना॑वीर्या॒ इति॑ नाना॑ - वी॒र्याः । अ॒ङ्गुल॑यः । सर्वा॑सु । अ॒ङ्गुष्ठ॑म् । उप॑ । नीति॑
। गृ॒ह्णाति॑ । तस्मा॑त् । स॒माव॑द्वीर्य॒ इति॑ स॒माव॑त् - वी॒र्यः । अ॒न्याभिः॑ । अ॒ङ्गुलि॑भिरित्य॒ङ्गुलि॑ -
भिः । तस्मा॑त् । सर्वाः॑ । अ॒नु॑ । स॒मिति॑ । च॒रति॑ । यत् । स॒ह । सर्वा॑भिः । मिमी॒त ।
स॒श्शि॑ष्टा॒ इति॑ सं - श्शि॑ष्टाः । अ॒ङ्गुल॑यः । जा॒येर॑न् । ए॒कयै॑क॒येत्ये॑कया-ए॒कया॑ । उ॒त्सर्ग॑मित्यु॒त्
- सर्ग॑म् । मि॒मी॒ते । तस्मा॑त् । विभ॑क्ता॒ इति॑ वि - भ॒क्ताः । जा॒यन्ते॑ । पञ्च॑ । कृत्वः॑ । यजु॑षा
। मि॒मी॒ते । पञ्चा॑क्षरेति॒ पञ्च॑ - अ॒क्षरा॑ । प॒ङ्क्तिः । पाङ्क्तः॑ । य॒ज्ञः । य॒ज्ञम् । ए॒व । अ॒वेति॑ ।
रुन्धे॑ । पञ्च॑ । कृत्वः॑ । तू॒ष्णीम् ।

64 TS 6.1.9.6

TS 6.1.9.6

Samhita Paata

-दश॑ सं प॑द्यन्ते दशा॑क्षरा वि॒राड॑न् वि॒राड् वि॒राजै॑वान्नाद्य॒मव॑ रुन्धे॒ यद् यजु॑षा मिमी॒ते भू॒तमे॒वाव॑
रुन्धे॒ यत् तू॒ष्णीं भ॑विष्यद्-यद्-वै तावा॑नेव सोमः॒ स्याद् याव॑न्तं मिमी॒ते यज॑मानस्यै॒व स्या॒न्नापि॑
सद॒स्यानां॑ प्र॒जाभ्य॑स्त्वेत्युप॒ समू॑हति सद॒स्याने॒वान्वा भ॑जति॒ वास॑सोप॒ नह्य॑ति सर्व॑दे॒वत्यै॑ वै - []

Pada Paata

दशं । समितिं । पृच्छन्ते । दशोक्षरेति दश - अक्षरा । विराडिति वि - राट् । अन्नम् ।
 विराडिति वि - राट् । विराजेति वि - राजा । एव । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् । अवेति । रुन्धे
 । यत् । यजुषा । मिमीते । भूतम् । एव । अवेति । रुन्धे । यत् । तूष्णीम् । भविष्यत्
 । यत् । वै । तावान् । एव । सोमः । स्यात् । यावन्तम् । मिमीते । यजमानस्य । एव
 । स्यात् । न । अपीति । सदुस्यानाम् । प्रजाभ्य इति प्र - जाभ्यः । त्वा । इति । उपे
 । समितिं । ऊहति । सदुस्यान् । एव । अन्वाभंजतीत्यनु-आभंजति । वाससा । उपेति ।
 नह्यति । सर्वदेवत्यमिति सर्व - देवत्यम् । वै ।

65 TS 6.1.9.7**TS 6.1.9.7****Samhita Paata**

वासः सर्वाभिरेवैनं देवताभिः समर्द्धयति पशवो वै सोमः प्राणाय त्वेत्युप नह्यति प्राणमेव पशुषु
 दधाति व्यानाय त्वेत्यनु शृन्थति व्यानमेव पशुषु दधाति तस्मात् स्वपन्तं प्राणा न जहति ॥

Pada Paata

वासः । सर्वाभिः । एव । एनम् । देवताभिः । समितिं । अर्द्धयति । पशवः । वै । सोमः ।
 प्राणायेति प्र - अनाय । त्वा । इति । उपेति । नह्यति । प्राणमिति प्र - अनम् । एव । पशुषु

। दुधा॒ति । व्या॒नायेति॑ वि - अ॒नाय॑ । त्वा॒ । इति॑ । अ॒न्विति॑ । शृ॒न्थ॒ति । व्या॒नमिति॑ वि -
अ॒नम् । ए॒व । प॒शुषु॑ । दुधा॒ति । तस्मा॑त् । स्व॒पन्त॑म् । प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । न । ज॒ह॒ति ॥

66 TS 6.1.10.1

TS 6.1.10.1

Samhita Paata

यत् क॒लया॑ ते श॒फेन॑ ते क्री॒णा॒नीति॑ प॒णेता॑गोअ॒र्घः॑ सोमं॑ कुर्या॑दगोअ॒र्घं य॑ज॒मान॒-म॒गोअ॒र्घम॒द्ध्यु॑
गोस्तु॑ म॒हि॒मानं॑ नाव॑ तिरे॒द् गवा॑ ते क्री॒णा॒नीत्ये॒व ब्रू॑याद् गोअ॒र्घमे॒व सोमं॑ क॒रोति॑ गोअ॒र्घं य॑ज॒मानं॑
गोअ॒र्घम॒द्ध्यु॑ न गो॒र्महि॑मान॒मव॑ तिरत्य॒जया॑ क्री॒णाति॑ सत॑प॒समे॒वैनं॑ क्री॒णाति॑ हि॒रण्ये॑न क्री॒णाति॑
सशु॑क्रमे॒वै - []

Pada Paata

यत् । क॒लया॑ । ते । श॒फेन॑ । ते । क्री॒णा॒नि । इति॑ । प॒णेत् । अ॒गोअ॒र्घमि॒त्यगो॑ - अ॒र्घम्
। सोमं॑म् । कुर्या॑त् । अ॒गोअ॒र्घमि॒त्यगो॑ - अ॒र्घम् । य॑ज॒मानम् । अ॒गोअ॒र्घमि॒त्यगो॑-अ॒र्घम् ।
अ॒द्ध्यु॑म् । गोः । तु । म॒हि॒मानं॑म् । न । अ॒वेति॑ । तिरे॒त् । गवा॑ । ते । क्री॒णा॒नि । इति॑
। ए॒व । ब्रू॑यात् । गोअ॒र्घमि॒ति गो॑ - अ॒र्घम् । ए॒व । सोमं॑म् । क॒रोति॑ । गोअ॒र्घमि॒ति गो॑ -
अ॒र्घम् । य॑ज॒मानम् । गोअ॒र्घमि॒ति गो॑ - अ॒र्घम् । अ॒द्ध्यु॑म् । न । गोः । म॒हि॒मानं॑म् । अ॒वेति॑
। ति॒रति॑ । अ॒जया॑ । क्री॒णाति॑ । सत॑प॒समि॒ति स॑ - त॒प॒सम् । ए॒व । ए॒नम् । क्री॒णाति॑ ।
हि॒रण्ये॑न । क्री॒णाति॑ । सशु॑क्रमि॒ति स॑ - शु॒क्रम् । ए॒व ।

67 TS 6.1.10.2

TS 6.1.10.2

Samhita Paata

न॑ क्रीणाति धे॒न्वा क्री॑णाति सा॒शिर॑मे॒वैनं॑ क्रीणात्यृष॑भेण॑ क्रीणाति सेन्द्र॑मे॒वैनं॑ क्रीणात्यनु॑डुहं॑ क्रीणाति
व॒ह्निर्वा अ॑नु॒द्वान् व॒ह्निनै॒व व॒ह्नि य॒ज्ञस्य॑ क्रीणाति मि॒थुना॑भ्यां॑ क्रीणाति मि॒थुन॑स्याव॑रु॒द्ध्यै वास॑सा
क्रीणाति सर्व॑दे॒वत्यै॑ वै वा॒सः सर्वा॑भ्य ए॒वैनं॑ दे॒वता॑भ्यः क्रीणाति द॒श सं प॑द्यन्ते द॒शाक्ष॑रा वि॒राडन्नं॑
वि॒राड् वि॒राजै॑वान्नाद्य॒मव॑ रुन्धे - []

Pada Paata

ए॒नम् । क्री॒णाति॑ । धे॒न्वा । क्री॒णाति॑ । सा॒शिर॑मि॒ति स - आ॒शिर॑म् । ए॒व । ए॒नम् ।
क्री॒णाति॑ । ऋ॒षभे॑ण॑ । क्री॒णाति॑ । सेन्द्र॑मि॒ति स-इन्द्र॑म् । ए॒व । ए॒नम् । क्री॒णाति॑ । अ॒नु॒डुहं॑
। क्री॒णाति॑ । व॒ह्निः । वै । अ॒नु॒द्वान् । व॒ह्निना॑ । ए॒व । व॒ह्नि । य॒ज्ञस्य॑ । क्री॒णाति॑ ।
मि॒थुना॑भ्याम् । क्री॒णाति॑ । मि॒थुन॑स्य॑ । अ॒वरु॑द्ध्या इत्य॑व॑ - रु॒द्ध्यै । वास॑सा । क्री॒णाति॑ ।
सर्व॑दे॒वत्यै॑मि॒ति सर्व॑ - दे॒वत्यै॑म् । वै । वा॒सः । सर्वा॑भ्यः । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वता॑भ्यः ।
क्री॒णाति॑ । द॒श । समि॑ति॑ । प॒द्यन्ते॑ । द॒शाक्ष॑रेति॑ द॒श - अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑ वि - राट् । अ॒न्नम्
। वि॒राडिति॑ वि - राट् । वि॒राजे॑ति॑ वि - राजा॑ । ए॒व । अ॒न्नाद्य॑मित्य॑न्न - अ॒द्यम् । अ॒वेति॑ । रुन्धे॑ ।

68 TS 6.1.10.3

TS 6.1.10.3

Samhita Paata

तपसस्तनूरसि प्रजापतेर्वर्ण इत्याह पशुभ्य एव तदद्भ्युर्नि हुत आत्मनोऽनोव्रस्काय गच्छति श्रियं
प्र पशूनामोति य एवं वेद शुक्रं ते शुक्रेण क्रीणामीत्याह यथा यजुरेवैतद् देवा वै येन हिरण्येन
सोममक्रीणन् तदभीषहा पुनराऽददत् को हि तेजसा विक्रेष्यत इति येन हिरण्येन - []

Pada Paata

तपसः । तनूः । असि । प्रजापतेरिति प्रजा - पतेः । वर्णः । इति । आह । पशुभ्य इति
पशु - भ्यः । एव । तत् । अद्भ्युः । नीति । हुते । आत्मनः । अनोव्रस्कायेत्यनो -
व्रस्काय । गच्छति । श्रियम् । प्रेति । पशून् । आमोति । यः । एवम् । वेद । शुक्रम्
। ते । शुक्रेण । क्रीणामि । इति । आह । यथायजुरिति यथा-यजुः । एव । एतत् ।
देवाः । वै । येन । हिरण्येन । सोमम् । अक्रीणन् । तत् । अभीषहेत्यभि-सहा । पुनः ।
एति । अददत् । कः । हि । तेजसा । विक्रेष्यत इति वि - क्रेष्यते । इति । येन । हिरण्येन ।

69 TS 6.1.10.4

TS 6.1.10.4

Samhita Paata

सोमं॑ क्रीणी॒यात् तद॑भी॒षहा पुन॑रा द॑दीत् तेज॑ ए॒वाऽऽत्मन् ध॑त्तेऽस्मे ज्योतिः॑ सोम॒विक्र॑यिणि॒ तम्
इत्या॑ह ज्योति॑रे॒व यज॑माने द॒धाति॑ तम॑सा सोम॒विक्र॑यिणम॑र्पयति॒ यदनु॑पग्रथ्य ह॒न्याद्-द॑न्दुशूका॒स्ताः
समा॑ः सर्पाः॑ स्यु॑रि॒दम॑हः सर्पा॑णां द॒न्दुशूका॑नां ग्री॒वा उप॑ ग्र॒श्नामी॒त्याहा-द॑न्दुशूका॒स्ताः समा॑ः सर्पा
भव॑न्ति॒ तम॑सा सोम॒विक्र॑यिणं॑ वि॒द्व्यति॑ स्वान् - []

Pada Paata

सोम॑म् । क्रीणी॒यात् । तत् । अ॒भीष॑हेत्य॒भ - सहा॑ । पुनः॑ । एति॑ । द॒दीत् । तेजः॑ । ए॒व
। आ॒त्मन् । ध॑त्ते । अ॒स्मे इति॑ । ज्योतिः॑ । सोम॒विक्र॑यिणीति॑ सोम॒-विक्र॑यिणि॑ । तमः॑ ।
इति॑ । आ॒ह । ज्योतिः॑ । ए॒व । यज॑माने । द॒धाति॑ । तम॑सा । सोम॒विक्र॑यिणमिति॑ सोम -
विक्र॑यिण॑म् । अ॒र्पय॑ति । यत् । अनु॑पग्रथ्येत्यनु॑प - ग्रथ्य॑ । ह॒न्यात् । द॒न्दुशूकाः॑ । ताम् ।
समा॑म् । सर्पाः॑ । स्युः॑ । इ॒दम् । अ॒हम् । सर्पा॑णाम् । द॒न्दुशूका॑नाम् । ग्री॒वाः । उपेति॑ ।
ग्र॒श्नामि॑ । इति॑ । आ॒ह । अ॒द॑न्दुशूकाः । ताम् । समा॑म् । सर्पाः॑ । भ॒वन्ति॑ । तम॑सा ।
सोम॒विक्र॑यिणमिति॑ सोम - विक्र॑यिण॑म् । वि॒द्व्यति॑ । स्वानं॑ ।

70 TS 6.1.10.5

TS 6.1.10.5

Samhita Paata

भ्राजेत्या॑हैते वा अ॒मुष्मिन् लो॒के सोम॑मरक्षन् तेभ्योऽधि॑ सोम॒माऽहर॑न् यदे॒तेभ्यः॑ सोम॒क्रय॑णा॒-
न्नानु॑दिशेद॒क्रीतोऽस्य॑ सोमः॑ स्या॒न्नास्यै॑ते ऽमुष्मिन् लो॒के सोमः॑ रक्षेयु॒र्यदे॒तेभ्यः॑ सोम॒क्रय॑णाननु॑दिशति॑

क्री॒तोऽस्य॑ सोमो॑ भवत्ये॒तैऽस्या॒मुष्मिन्॑ लो॒के सोमः॑ रक्षन्ति ॥

Pada Paata

भ्राजं । इति॑ । आ॒हु । ए॒ते । वै । अ॒मुष्मिन् । लो॒के । सोम॑म् । अ॒रक्ष॑न् । तेभ्यः ।
अधी॑ति । सोम॑म् । एति॑ । अ॒ह॒र॒न् । यत् । ए॒तेभ्यः । सोम॑क्रय॒णानि॑ति सोम - क्रय॑णान् ।
न । अ॒नुदि॑शेदित्य॑नु - दि॒शेत् । अ॒क्री॑तः । अ॒स्य । सोमः॑ । स्या॒त् । न । अ॒स्य । ए॒ते ।
अ॒मुष्मिन् । लो॒के । सोम॑म् । र॒क्षेयुः । यत् । ए॒तेभ्यः । सोम॑क्रय॒णानि॑ति सोम - क्रय॑णान् ।
। अ॒नुदि॑शतीत्य॑नु - दि॒शति॑ । क्री॒तः । अ॒स्य । सोमः॑ । भ॒वति॑ । ए॒ते । अ॒स्य । अ॒मुष्मिन् ।
। लो॒के । सोम॑म् । र॒क्षन्ति ॥

71 TS 6.1.11.1

TS 6.1.11.1

Samhita Paata

वा॒रु॒णो वै क्री॒तः सोम॑ उप॑नद्धो मि॒त्रो न॒ एहि॑ सुमि॑त्रधा॒ इत्या॑ह॒ शान्त्या॑ इन्द्र॑स्यो॒रुमा वि॑श
दक्षि॑णमित्या॑ह दे॒वा वै यः॑ सोम॑म॒क्री॑णन् तमिन्द्र॑स्यो॒रौ दक्षि॑ण॒ आ ऽसा॑दय॒त्रेष॑ खलु॒ वा ए॒तर॑हीन्द्रो
यो यज॑ते तस्मा॑दे॒वमा॒होदा॑युषा स्वा॒युषे॑त्या॒ह दे॒वता॑ ए॒वा-न्वा॑र॒भ्योत् - []

Pada Paata

वारुणः । वै । क्रीतः । सोमः । उपनद्ध इत्युप-नद्धः । मित्रः । नः । एति । इहि ।
 सुमित्रधा इति सुमित्र - धाः । इति । आह । शान्त्यै । इन्द्रस्य । ऊरुम् । एति । विश ।
 दक्षिणम् । इति । आह । देवाः । वै । यम् । सोमम् । अक्रीणन् । तम् । इन्द्रस्य ।
 ऊरौ । दक्षिणे । एति । असादयन् । एषः । खलु । वै । एतर्हि । इन्द्रः । यः । यजते
 । तस्मात् । एवम् । आह । उदिति । आयुषा । स्वायुषेति सु - आयुषा । इति । आह ।
 देवताः । एव । अन्वारभ्येत्यनु - आरभ्य । उदिति ।

72 TS 6.1.11.2

TS 6.1.11.2

Samhita Paata

तिष्ठत्यु-र्वन्तरिक्ष-मन्विहीत्याहा-न्तरिक्षदेवत्यो(1) ह्येतरर्हि सोमोऽदित्याः सदोऽस्यदित्याः सद आ
 सीदेत्याह यथायजुरेवैतद् द्वि वा एनमेतदर्द्धयति यद् वारुणः सन्तं मैत्रं करोति वारुण्यर्चाऽऽ
 सादयति स्वयैवैनं देवतया समर्द्धयति वाससा पर्यानेह्यति सर्वदेवत्यं वै वासः सर्वाभिरेवै - []

Pada Paata

तिष्ठति । उरु । अन्तरिक्षम् । अन्विति । इहि । इति । आह । अन्तरिक्षदेवत्यं इत्यन्तरिक्ष
 - देवत्यः । हि । एतर्हि । सोमः । अदित्याः । सदः । असि । अदित्याः । सदः ।
 एति । सीद् । इति । आह । यथायजुरिति यथा-यजुः । एव । एतत् । वीति । वै । एनम्
 । एतत् । अर्द्धयति । यत् । वारुणम् । सन्तम् । मैत्रम् । करोति । वारुण्या । ऋचा

। ए॒ति॑ । स॒द॒य॒ति॑ । स्व॒यौ॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । दे॒व॒त॒या॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒र्ध॒य॒ति॑ । वा॒स॒सा॑ ।
प॒र्या॒न॒ह्य॒ती॒ति॑ परि - आ॒न॒ह्य॒ति॑ । स॒र्व॒दे॒व॒त्य॑मि॒ति॑ स॒र्व - दे॒व॒त्य॑म् । वै । वा॒सः॑ । स॒र्वा॒भिः॑ । ए॒व ।

73 TS 6.1.11.3

TS 6.1.11.3

Samhita Paata

-नं॑ दे॒व॒ता॒भिः॑ स॒म॒र्द्ध॒य॒त्य॒थो॑ र॒क्ष॑सा॒म॒प॑ह॒त्यै॑ व॒नेषु॑ व्य॒न्त॒रि॑क्षं त॒ता॒ने॒त्या॑ह॒ व॒नेषु॑ हि व्य॒न्त॒रि॑क्षं त॒ता॒न॒
वा॒ज॒म॒र्व॒थि॒स्वि॒त्या॑ह॒ वा॒जः॑ ह्य॒र्व॒थ्सु॑ प॒यो अ॒घ्न्या॑स्वि॒त्या॑ह॒ प॒यो ह्य॑घ्न्यासु॑ ह॒थ्सु॑ क्र॒तु॒मि॒त्या॑ह॒ ह॒थ्सु॑ हि
क्र॒तुं व॑रु॒णो वि॒क्ष्व॑ग्नि॒मि॒त्या॑ह॒ व॒रु॒णो॑ हि वि॒क्ष्व॑ग्निं दि॒वि सूर्य॑ - []

Pada Paata

ए॒न॒म् । दे॒व॒ता॒भिः॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒र्ध॒य॒ति॑ । अ॒थो॑ इति॑ । र॒क्ष॑सा॒म् । अ॒प॑ह॒त्या॒ इत्य॑प॒-ह॒त्यै॑ ।
व॒नेषु॑ । वी॒ति॑ । अ॒न्त॒रि॑क्षम् । त॒ता॒न॒ । इति॑ । आ॒ह॒ । व॒नेषु॑ । हि । वी॒ति॑ । अ॒न्त॒रि॑क्षम्
। त॒ता॒न॑ । वा॒ज॑म् । अ॒र्व॒थि॒स्वि॒त्य॒र्वत् - सु॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । वा॒ज॑म् । हि । अ॒र्व॒थि॒स्वि॒त्य॒र्वत्
- सु॑ । प॒यः॑ । अ॒घ्न्या॑सु॑ । इति॑ । आ॒ह॒ । प॒यः॑ । हि । अ॒घ्न्या॑सु॑ । ह॒थि॒स्वि॒ति॑ ह॒त् - सु॑ ।
क्र॒तु॑म् । इति॑ । आ॒ह॒ । ह॒थि॒स्वि॒ति॑ ह॒त्-सु॑ । हि । क्र॒तु॑म् । व॒रु॒णः॑ । वि॒क्षु॑ । अ॒ग्नि॑म् । इति॑
। आ॒ह॒ । व॒रु॒णः॑ । हि । वि॒क्षु॑ । अ॒ग्नि॑म् । दि॒वि । सूर्य॑म् ।

74 TS 6.1.11.4

TS 6.1.11.4

Samhita Paata

मित्या॑ह दि॒वि हि सूर्य॑ः सोम॑मद्रा॒वित्या॑ह ग्रावा॑णो वा अ॒द्रय॑स्तेषु वा ए॒ष सोमं॑ दधा॒ति यो
यज॑ते तस्मा॑दे॒वमा॒होदु॑ त्यं जा॒तवे॑दस॒मिति॑ सौर्य॑र्चा कृ॒ष्णाजि॑नं प्र॒त्यान॑ह्यति रक्ष॑साम॒पह॑त्या उ॒स्रावे॑तं
धू॒र॒षाहा॑वित्या॑ह यथा॒यजु॑रे॒वैतत् प्र च्य॑वस्व भुव॑स्पत॒ इत्या॑ह भू॒ताना॑ः ह्ये - []

Pada Paata

इति॑ । आ॒ह । दि॒वि । हि । सूर्य॑म् । सोम॑म् । अ॒द्रौ । इति॑ । आ॒ह । ग्रावा॑णः । वै
। अ॒द्रयः॑ । तेषु॑ । वै । ए॒षः । सोम॑म् । द॒धा॒ति । यः । यज॑ते । तस्मा॑त् । ए॒वम् ।
आ॒ह । उ॒दि॒ति । उ॒ । त्यम् । जा॒तवे॑दस॒मिति॑ जा॒त - वे॒दस॑म् । इति॑ । सौर्य॑ । ऋ॒चा ।
कृ॒ष्णाजि॑नमि॒ति कृ॒ष्ण - अ॒जिन॑म् । प्र॒त्यान॑ह्यतीति॑ प्रति-आन॑ह्यति । रक्ष॑साम् । अ॒पह॑त्या इत्य॒प
- ह॒त्यै । उ॒स्रा॑ । ए॒ति । इ॒त्तम् । धू॒र॒षाहा॑वि॒ति धूः - सा॒हौ । इति॑ । आ॒ह । य॒था॒यजु॑रिति॑
यथा - य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् । प्रे॒ति । च्य॑वस्व । भुवः॑ । प्र॒ते । इति॑ । आ॒ह । भू॒ताना॑म् । हि ।

75 TS 6.1.11.5

TS 6.1.11.5

Samhita Paata

-ष पतिर्विश्वान्यभि धामानीत्याह विश्वानि ह्ये(1) षोऽभि धामानि प्रच्यवन्ते मा त्वा परिपरी विदुदित्याह यदेवादः सोममाह्रियमाणं गन्धर्वो विश्वावसुः पर्यमुष्णात् तस्मा-देवमाहापरिमोषाय यजमानस्य स्वस्त्ययन्यसीत्याह यजमानस्यैवैष यज्ञस्यान्वारम्भं ॐ ऽनवच्छित्त्यै वरुणो वा एष यजमानमभ्यैति यत् - []

Pada Paata

एषः । पतिः । विश्वानि । अभीति । धामानि । इति । आह । विश्वानि । हि । एषः । अभीति । धामानि । प्रच्यवन्त इति प्र - च्यवन्ते । मा । त्वा । परिपरीति परि - परी । विदुत् । इति । आह । यत् । एव । अदः । सोमम् । आह्रियमाणमित्या - ह्रियमाणम् । गन्धर्वः । विश्वावसुरिति विश्व - वसुः । पर्यमुष्णादिति परि - अमुष्णात् । तस्मात् । एवम् । आह । अपरिमोषायेत्यपरि - मोषाय । यजमानस्य । स्वस्त्ययनीति स्वस्ति - अयनी । असि । इति । आह । यजमानस्य । एव । एषः । यज्ञस्य । अन्वारम्भ इत्यनु - आरम्भः । अनवच्छित्त्या इत्यनव - छित्त्यै । वरुणः । वै । एषः । यजमानम् । अभि । एति । एति । यत् ।

76 TS 6.1.11.6

TS 6.1.11.6

Samhita Paata

क्रीतः सोम उपनद्धो नमो मित्रस्य वरुणस्य चक्षस इत्याह शान्त्या आ सोमं वहन्त्यग्निना प्रति तिष्ठते तौ सभवंतौ यजमानमभि सं भवतः पुरा खलु वावैष मेधायाऽऽत्मानमारभ्य चरति यो दीक्षितो

यद॑ग्री॒षोमी॑यं प॒शुमा॒लभ॑त आ॒त्मनि॒ष्क्रय॑ण ए॒वास्य॑ स तस्मा॑त् तस्य॑ नाऽऽश्र॑यं पु॒रुष॑नि॒ष्क्रय॑ण इ॒व
ह्यथो॑ खल्वा॑हुः () र॒ग्रीषो॑मा॒भ्यां वा॑ इन्द्रो॑ वृ॒त्रम॑ह॒न्निति॑ यद॑ग्री॒षोमी॑यं प॒शुमा॒लभ॑त वा॒र्त्रघ्न॑ ए॒वास्य॑ स
तस्मा॑द्वा॒श्रय॑ वा॒रुण्य॑र्चा परि॑ चरति॒ स्वयै॑वैनं दे॒वत॑या परि॑ चरति ॥

Pada Paata

क्री॒तः । सोमः॑ । उप॑नद्ध इत्युप॑ - न॒द्धः । नमः॑ । मि॒त्रस्य॑ । वरु॑णस्य । चक्ष॑से । इति॑ ।
आ॒हुः । शान्त्यै॑ । एति॑ । सोम॑म् । वह॑न्ति । अ॒ग्निना॑ । प्रती॑ति । तिष्ठ॑ते । तौ । स॒भवं॑न्ता॒विति॑
सं - भव॑न्तौ । यज॑मानम् । अ॒भि । समि॑ति । भ॒वतुः॑ । पु॒रा । खलु॑ । वाव । ए॒षः । मेधा॑य
। आ॒त्मान॑म् । आ॒रभ्ये॑त्या॒रभ्य॑ । च॒रति॑ । यः । दी॒क्षितः॑ । यत् । अ॒ग्रीषो॑मी॒यमित्य॑ग्री -
सो॒मीय॑म् । प॒शुम् । आ॒लभ॑त॒ इत्या॑ - लभ॑ते । आ॒त्मनि॒ष्क्रय॑ण॒ इत्या॑त्म - नि॒ष्क्रय॑णः । ए॒व
। अ॒स्य । सः । तस्मा॑त् । तस्य॑ । न । आ॒श्रय॑म् । पु॒रुष॑नि॒ष्क्रय॑ण॒ इति॑ पु॒रुष॑ - नि॒ष्क्रय॑णः
। इ॒व । हि । अथो॑ इति॑ । खलु॑ । आ॒हुः () । अ॒ग्रीषो॑मा॒भ्यामित्य॑ग्री - सो॒माभ्या॑म् । वै ।
इन्द्रः॑ । वृ॒त्रम् । अ॒हन् । इति॑ । यत् । अ॒ग्रीषो॑मी॒यमित्य॑ग्री - सो॒मीय॑म् । प॒शुम् । आ॒लभ॑त॒
इत्या॑-लभ॑ते । वा॒र्त्रघ्न॑ इति॑ वा॒र्त्र - घ्नः । ए॒व । अ॒स्य । सः । तस्मा॑त् । उ॒ । आ॒श्रय॑म्
। वा॒रुण्या॑ । ऋ॒चा । परी॑ति । च॒रति॑ । स्वया॑ । ए॒व । ए॒नम् । दे॒वत॑या । परी॑ति । च॒रति॑ ॥